

VAKOK VILÁGA

A VAKOK ÉS GYENGÉNLTŐK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK
FOLYÓIRATA

ELŐFIZETHETŐ A
A MEGYEI SZERVEKNÉL
ÉS A VAKOK
ÉS GYENGÉNLTŐK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK
KIADÓHIVATALÁNÁL:
BUDAPEST XIV., MÁJUS 1. ÚT 47.
TELEFON: 210-440

XLVII. évfolyam
1986 * 2. szám

HEUTSCHEL 1986

LIBRARY

1986 * 2

Tudósítás szövetségünk Küldöttközgyűléséről

1985. évi Küldöttközgyűlésünket december 7-én délelőtt fél 11 órai kezdettel tartottuk budapesti székházunkban.

Dr. Jáksó László elnöki megnyitójában üdvözölte a megjelenteket. A meghívott vendégek között jelen volt dr. Szegedi Tamásné, az Egészségügyi Minisztérium Szociálpolitikai főosztályvezetője; dr. Hegyi Ferenc, a Hazafias Népfront képviselője; Pesti Györgyné, a Magyar Vöröskereszt Szervezet munkatársa; Csapó Istvánné, a budapesti XIV. kerületi Pártbizottság munkatársa; Kincse Gyula, a debreceni Gyengénlátók Általános Iskolájának és Nevelőotthonának igazgatója és Kovács Csongor, a budapesti Gyengénlátók Általános Iskolájának és Nevelőotthonának igazgatója.

Sallai Imréné, szövetségünk

szakmai csoportjának előadója felolvasta a küldöttek névsorát a szavazóképeség megállapítása céljából. A 130 választott küldött közül 115 személy volt jelen a tanácskozáson. A továbbiakban a testület megválasztotta a jegyzőt és a jegyzőkönyv két hitelesítőjét, majd az elnök ismertette a napirendi pontokat. Megnyitójában aktuális kül- és belpolitikai eseményekkel foglalkozott, majd — a Központi Elnökség egy korábbi határozata értelmében — Louis Braille-érmeket adott át. A kitüntetett személyek névsorát jelen számunkban közöljük. A Központi Elnökség küldöttközgyűlési beszámolóját, melyet hagyományaink szerint most teljes terjedelmében közreadunk, minden küldött előre írásban megkapta.

Említeni kell viszont azt is, hogy tagságunk javára kedvező intézkedés született a közelmúltban: a helyi közlekedést a Szövetség minden tagja díjtalanul veheti igénybe ez év február 1-től. A kormányzat jelentős családi pótlék rendező intézkedéseket hozott, a nyugdíjak 1985. évi emelésénél pedig a vakok személyi járadékát is növelte.

Boglárlellel üdülönkben — a felújítás miatt kényszerszünet után — ebben az évben ismét megkezdhettük az üdültetést. Harkányban, a Táncsics Mihály u. 3. sz. alatt, üdültetésre alkalmas villát béreltünk, az önköltséges üdültetést f. év szeptember 6-án — kísérleti jelleggel — itt is megkezdtük. Jelentős eredmény, hogy a SZOT-tól évente 103 gyógyüdültetési beutalót kaptunk. Erről a jövőre vonatkozóan is biztosítottak bennünket. Rendszerben folytatódott a zalakarosi üdültetés is.

A ciklus eddig eltelt időszakában javítani tudtuk a propaganda tevékenységet. A beszámolási időszakban elkészített „Világos sötétség” c. film is igazolja ezt. A beszámolóban erről részletesebb tájékoztatást is adunk. A Küldöttközgyűlés részére adandó információkat teljesebbé kívánjuk tenni azzal is, hogy a megfelelő fejezetekben számos bizottságunk tevékenységét is ismer-tetjük.

A Szövetség munkájáról küldött-tagtársainkat részletesebben az alábbiakban tájékoztatjuk:

Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége

Központi Elnökségének Küldöttközgyűlési Beszámolója (1985)

TISZTELT KÜLDÖTTKÖZ- GYŰLÉS!

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Központi Elnökségének beszámolóját az 1984. okt. 1.—1985. szept. 30. közötti egyéves időszakról állítottuk össze. Az elmúlt év so-

rán érkeztünk el a választási ciklus felező idejéhez. Megállapítható, hogy népünk gazdasági helyzetében nincs kedvező fordulat. A kemény és hosszú tél jelentős károkat okozott az energiaellátásban az ipari termelés kiesése révén és károsította mezőgazdaságunkat is.

I. A választott szervek munkájáról

1. A Küldöttközgyűlés

Az 1982. decemberében megválasztott küldöttek 1984. decemberéig két alkalommal kaptak a munkáról tájékoztatást. A beszámolóhoz kapcsolódó vita során valamennyi hozzászóló érdemi választ kapott, külön írásbeli választ senkinek nem továbbítottunk. Rendkívüli közgyűlést nem hívtunk össze.

2. A Központi Elnökség

A testület az eltelt év során tíz alkalommal tartott ülést. 30 napirendi pontot tárgyaltunk meg, ezen túlmenően, valamennyi ülésen szerepelt a bejelentések, javaslatok című napirendi pont is. Számos bizottság működési szabályzatának tervezetét vitattuk meg, illetve hagytuk jóvá. Említést érdemel még a Vakok Világa szerkesztőbizottságának, valamint az Oktatási Bizottság beszámolója. A testület munkatervében szereplő valamennyi napirendi pont megtárgyalása csak rendkívüli ülések beiktatása révén lett volna lehetséges. Az éves munkaterv összeállításánál a feladatkielöléseket a jövőben jobban kell súlyozni.

Üléseinken rendszeresen résztvett az Elnökség póttagja; a hivatalvezető-helyettes és a Szövetség MSZMP Alapszervezetének titkára.

2. A megyei Szervezetek munkája

A Szervezetek tagsága által megválasztott 3—9 tagú elnökségek ugyancsak munkatervük alapján dolgoznak. Tevékenységükről a titkárok negyedéves jelentéseket készítenek. Az eltelt év során az elnökségek munkája általában jó volt. Üléseiket 2—3 havonként tartják.

Három megyében titkárváltás történt. Sidó Endre elhalálása miatt a Nógrád megyei Szervezet titkári tisztét Szoó Gyula látja el. Szabolcs-Szatmár megyében — lemondások miatt — két titkárváltás is volt, jelenleg a titkári feladatot Szabó József végzi. — A Veszprém megyei Szervezet titkára jelenleg Fodor Tamás. — Több megyénél az ügyviteli alkalmazottak személyében is változások történtek.

A beszámolási időszakban 6 szakmai vizsgálatra került sor, megyei szervezeteinknél. Békés, Borsod, Fejér, Nógrád, Somogy és Szolnok megyei szervezeteinknél a vizsgálat során elsősorban pozitívumokat állapítottunk meg, a néhány negatív jelenségre felhívtuk az illetékesek figyelmét.

Megyei szervezeteink között tapasztalatcsere találkozók is voltak: Hajdú-Bihar és Szabolcs, Hajdú-Bihar és Szolnok, valamint Nógrád és Heves megye között.

A Központi Elnökség ülésén Bp. és Pest megyei, Békés, Somogy, Hajdú-Bihar és Szolnok megyei Szervezetünk titkárai számoltak be. A beszámolókat a Központi Elnökség elisme-

résrel vette tudomásul, és Hajdú-Bihar, valamint Békés megyei Szervezetünk munkáját jegyzőkönyvi dícséretben részesítette.

Az évi taggyűléseket szeptember—október hónapokban valamennyi megyénél lebonyolítottuk. Tagjaink többnyire közérdekű témákkal foglalkoztak. A jól szerkesztett beszámolókat sok hozzászólás követte. Több megyében (Borsod, Hajdú-Bihar, stb.) a településfejlesztési hozzájárulás kérdésével is foglalkoztak. A Központi Elnökség valamennyi taggyűlésen képviselve volt. Taggyűléseinkről, illetve megyei küldöttterkezeleteinkről külön cikket jelentettünk meg.

Szövetségünk boglárlellei üdülőjében 1985. szept. 26—28-án, három napos munkaértekezletet tartottunk. Itt az alábbi témákban hangoztak el előadások.

1. Aktuális szervezési kérdések és a Szövetség nemzetközi kapcsolatai.

2. Szövetségünk propaganda tevékenysége.

3. Időszerű gazdasági tájékoztató.

4. Kultúrtevékenység.

5. A könyvtári munka tapasztalatai és a kölcsönzéssel kapcsolatos gondok.

6. Az oktatás helyzete és az üdültetéssel kapcsolatos tapasztalatok

7. A káderutánpótlás helyzete.

8. Az ügyviteli munka tapasztalatai és problémái.

Az előadásokat külön-külön vita követte és a felszólalásokban nagyon sok figyelemre méltó észrevétel hangzott el.

4. A körzeti csoportok működéséről

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően dolgoztak. Sikeres belső programjaik mellett kirándulásokat is szerveztek. A Szakmai Csoport részéről f. év márciusában a Békés megyei Szeghalmon működő körzeti csoport egyik összejövetelén két munkatársunk résztvett.

A körzeti csoportok száma jelenleg 34. Megyék szerinti megoszlásuk a következő: Baranya: 0, Bács-Kiskun: 0, Békés: 7, Borsod: 0, Bp. és Pest: 2, Csongrád: 0, Fejér: 0, Győr-Sopron: 2, Hajdú-Bihar: 1, Heves: 1, Komárom: 0, Nógrád: 0, Somogy: 6, Szabolcs: 6, Szolnok: 1, Tolna: 2, Vas: 0, Veszprém: 4, Zala: 2.

II. Tagszervezés és a taglétszám alakulása

A tagszervezést változatlanul nagyon fontos feladatként jelöljük meg annál is inkább, mert a beszámolási időszakban jelentős létszámcsökkenés következett be. A Szövetség nyilvántartásának korszerűsítése még mindig csupán előkészítési stádiumban van, ám a megyei szervezetek tagnyilvántartó kartonjainak részletes felülvizsgálata során sok olyan elhatározás is kiderült, amelyekről maguk a szervezetek sem szereztek tudomást, a mostani vizsgálódásokat megelőzően. Most is ajánljuk szervezeteinknek, hogy a hatékonyabb tagszervezés érdekében szorosan és folyamatosan mű-

ködjenek együtt a megyei tanácsok szakigazgatási szerveivel és a helyi tömegszervezetekkel.

Az eddigiekhez képest fokozott mértékben kell törekedni a gyengénlátó tagok szervezésére. Vak tagjaink létszáma 16 465, a gyengénlátóké 1204.

(Az alábbi táblázat adatainak sorrendje a következő: megye megnevezése, tagok száma, férfiak, nők, vak nők, gyengénlátó nők, vak férfiak, gyengénlátó férfiak, 55 éven aluli nők, 55 éven felüli nők, 60 éven aluli férfiak, 60 éven felüli férfiak.)

III. A Szövetség néhány jelentősebb gazdasági tevékenysége

1. A Boglárlellel üdülő felújításának kivitelezési munkái befejeződtek. Az üdülő berendezése megtörtént. A berendezés vagyonyilvántartásba vétele, leltározása és szobaleltárra bontása elkészült. A boglárlellel főépület felújításával szemben a munka nagyobb terjedelmű volt, ugyanis a földgáz bevezetésével éltünk, mely munkálatot követően a B. épület is felújításra került. A munkálatok csaknem 3 évig tartottak. Az épület szavatossági bejárása 1985. okt. 3-án megtörtént. Az elvégzendő munkákat jegyzőkönyveztük, a korrekciók határideje 1986. március 31.

Az épület berendezésénél három különféle forrásra támaszkodtunk: a költségvetési megtakarításra, külső intézetek, vállalatok támogatására, valamint a tagság önszegélyező ak-

ciója során összegyűlt összegre. A berendezésnél törekedtünk a megtakarításokra, így a bútorok nagyrészt termelői áron sikerült beszerezni a Szék- és Kárpitosipari Vállalat Siklói Leányvállalatától, valamint a tetemes mennyiségű textiliát a BÉTEX-től nagykereskedelmi áron kaptuk meg.

2. A boglárlellel üdülő parkosítási munkálatai elkészültek.

3. Elkészítettük az 1984. évi költségvetési beszámolót.

4. Elkészítettük az 1985. I. félévi beszámolót.

5. A Szövetség székházának (régi épület) külső tatarozási munkálatait 1985. május 30-tól végzik folyamatosan. A munkát a kivitelező nagyon lassan végzi, a módosított határidőt sem tartották meg.

6. A Szövetség kertjének megvilágításához felszereltetük a kandellábereket és falikart.

7. Felújítottuk a bejárati korrodált vaskaput.

8. A Vakvezető Kutyaépző Iskola kennel-sorainak felújítási munkálatai elkezdődtek.

9. A Székház új épületében és a nyomdában a festés-mázolás elkészült.

10. A Szövetség kultúrtermének bérbeadása, rendezvények előkészítése folyamatosan történik.

11. Hat megyei szervezetnél tartottunk pénzügyi-gazdasági vizsgálatot. (Békés, Csongrád, Szolnok, Somogy, Vas, Zala megyei szervezetek.)

A Szövetség Ellenőrző Bizottsága megalakult. Tevékeny-

Adatok a Szövetség Központi Elnökségének beszámolójához

Megyék	Tagok sz. össz.	Férfiak	Nők	Vak nők	Gyengl. nők	Vak férfiak	Gyengl. férfiak	55 éven aluli nők	55 éven felüli nők	60 éven aluli férfiak	60 éven felüli férfiak	Tagdíj- hátralék
Baranya	528	246	282	245	37	228	18	112	170	133	113	31
Bács-Kiskun	396	162	234	224	10	151	11	54	180	72	90	—
Békés	1 067	472	595	564	31	449	23	81	514	69	403	9
Borsod	1 106	505	601	566	35	474	31	180	421	151	354	110
Bp. és Pest m.	4 151	1 846	2 305	2 083	222	1 678	168	781	1 524	866	980	13
Csongrád	738	292	446	419	27	263	29	90	356	103	189	—
Fejér	568	218	350	339	11	204	14	82	268	76	142	—
Győr-Sopron	635	272	363	353	10	258	14	55	308	105	167	90
Hajdú-Bihar	1 806	765	1 041	931	110	694	71	328	713	314	451	110
Heves	566	229	337	315	22	208	21	57	280	92	137	24
Komárom	497	201	296	284	12	190	11	75	221	74	127	21
Nógrád	730	326	404	397	7	309	17	82	322	160	166	—
Somogy	1 049	390	659	639	20	382	8	118	541	137	253	64
Szabolcs	1 510	660	850	769	81	608	52	230	620	267	393	100
Szolnok	626	223	403	386	17	210	13	57	346	175	48	—
Tolna	377	184	193	193	—	176	8	56	137	83	101	—
Vas	304	179	125	124	1	172	7	34	91	109	70	17
Veszprém	499	202	297	287	10	190	12	66	231	84	118	—
Zala	516	214	302	296	6	207	7	57	245	82	132	—
Összesen:	17 669	7 586	10 083	9 414	669	7 051	535	2 595	7 488	3 152	4 434	589

ségét megkezdte, ellenőrzési munkájáról a Központi Elnökségnek a közeljövőben ad számot.

IV. Oktatás, képzés, munkába helyezés

A Vakok Általános Iskolájából és Nevelőotthonából, valamint a Budapesten és Debrecenben működő Gyengénlátók Általános Iskolájából és Nevelőotthonából kikerülő tanulók közül — javaslatok alapján — az arra alkalmas tanulók középiskolai, szakközépiskolai majd egyetemi, főiskolai tanulmányokat folytatnak. Az Oktatási Bizottság 1985. évi beszámolója alapján — a rendelkezésre álló adatok szerint — 55 iskolai továbbtanulót tartott nyilván. A beiskolázott 8 gyógymasször hallgató közül heten fejezték be a tanfolyamot. Valamennyien munkába is álltak.

Az 1985—86-os tanévre iskolai továbbtanulásra 64, a gyógymasször tanfolyamra 11, összesen 75 hallgatót iskoláztunk be.

Célvállalatainknál a jelentkező munkavállalók akadálytalanul munkát kaptak. Vállalati tanfolyam keretében a Fővárosi Kefe- és Seprőgyártó Vállalat szakmunkásokat képezett. Tudomásunk szerint ez évben ilyen képzést nem terveznek. Évente 1—2 fővel folyamatosan történik a zongorahangolók képzése a KOZMOSZ Hangszeripari Szövetkezetnél. Az iskolai előképzéshez kívánatos volna ugyan az óraszám növelése, az igazgató jelzése szerint, azonban erre jelenleg nincs mód.

Telefonközpont-kezelőink alapfokú oktatása folyamatos, de postai továbbképző tanfolyamot is szerveztünk 1 csoport részére.

Az úgynevezett hagyományos szakmákra; a telefonál-

központ-kezelésre, valamint a gyógymasszöri munkakörbe jelentkezőket még nagyobb akadályok nélkül lehet elhelyezni. Gyógymasször szakcsoportunk szorgalmazza azonban, hogy látássérültek számára a gyógymasszöri munkakörök elnyeréséhez az Egészségügyi Minisztériumnál egy, — a telefonkezelők munkába helyezését célzó jogszabályhoz hasonló — jogszabály kiadását kezdeményezzük.

Változatlanul nehézségekkel jár az egyetemeken, főiskolákon végzett hallgatók munkába helyezése.

Jelenlegi tanulóink megyék szerinti megoszlása a következő:

Az eltelt év során a foglalkoztatottak száma csökkent. Jelenlegi létszámuk 2806. Viszonyítva a Szövetség taglétszámához, arányuk 16⁰/₁₀-os.

A foglalkoztatottak megyék szerinti megoszlását az alábbi táblázat mutatja:

TANULÓK MEGYÉK SZERINTI MEGOSZTLÁSA

2. táblázat

Megye	Tovább tan. sz.	Középiskola nap.	estí	Egyetem nap.	Főiskola estí	Ipari tan.	Gyógy-masször	Marx. Egy. szakosító
Baranya	3	—	—	—	2	—	—	1
Bács-Kiskun	1	1	—	—	—	—	—	—
Békés	1	1	—	—	—	—	—	—
Borsod	3	1	—	1	1	—	—	—
Bp. és Pest m.	46	11	11	6	1	6	11	—
Csongrád	3	1	2	—	—	—	—	—
Fejér	2	—	2	—	—	—	—	—
Győr-Sopron	1	—	1	—	—	—	—	—
Hajdú-Bihar	11	4	3	4	—	—	—	—
Heves	1	1	—	—	—	—	—	—
Komárom	—	—	—	—	—	—	—	—
Nógrád	—	—	—	—	—	—	—	—
Somogy	1	—	—	1	—	—	—	—
Szabolcs	2	1	1	—	—	—	—	—
Szolnok	—	—	—	—	—	—	—	—
Tolna	—	—	—	—	—	—	—	—
Vas	—	—	—	—	—	—	—	—
Veszprém	—	—	—	—	—	—	—	—
Zala	—	—	—	—	—	—	—	—

A FOGLALKOZTATOTTAK MEGYÉK SZERINTI MEGOSZLÁSA

3. táblázat

Megye	Foglalk. összesen	Nők	Férfiak	Fizikai	Értelmiségi	Egyéb
Baranya	95	38	57	47	7	41
Bács-Kiskun	51	22	29	5	—	46
Békés	108	43	65	80	18	10
Borsod	82	32	50	20	6	56
Bp. és Pest	1104	536	568	343	57	704
Csongrád	76	51	25	70	6	—
Fejér	65	36	29	64	1	—
Győr-Sopron	79	29	50	40	12	27
Hajdú-Bihar	366	178	188	283	76	7
Heves	51	12	39	23	—	28
Komárom	51	19	32	30	—	21
Nógrád	62	10	52	61	1	—
Somogy	60	26	34	59	1	—
Szabolcs	210	83	127	203	—	7
Szolnok	88	27	61	51	32	5
Tolna	45	18	27	43	2	—
Vas	131	101	30	125	6	—
Veszprém	45	18	27	15	4	26
Zala	37	15	22	14	—	23
Összesen:	2806	1294	1512	1576	229	1001

V. Gondoskodás, juttatások

A tagokkal történő közvetlen foglalkozásnak a Szövetség Szervezeti hálózatában úgy kell megvalósulnia, hogy a megyei Szervezetek és a Körzeti csoportok — külső szervezetekkel is együttműködve — nyújtsanak minnél több segítséget. A megyéknél rendszerek a félfogadások, a körzeti csoportoknál időnként tagösszejöveleteket tartanak. Fontosak a család- és taglátogatások is.

Néhány szervezetünknel a tagság jogsegély jellegű szolgáltatást is igénybe vehet. Nem tudunk viszont vállalkozni bíróságok előtti képviseletre.

Tagságunk életkörülményeinek javításában változatlanul nagy szerepe van a vakok személyi járadékának. 1985. január 1-től ennek önállóan folyósított összege 1970,— Ft.

A nyugellátások korlátozásmentes folyósítását biztosító jogi rendelkezés a munkavállalók számára, változatlanul érvényben van.

A beszámolási időszakban jelentősen megnőtt a segély iránti kérelmek száma. A Szövetségi támogatás keretén belül viszont, ezt az előirányzatot növelni nem tudtuk. Segély előirányzatunkat megosztva használjuk fel a tanulók támogatására, és szociális segélyek kifizetésére. Ennek összege 217 720,— Ft volt.

Ez év február 1-től tagjaink jelentős kedvezményt kaptak az utaztatásban. A Szövetség valamennyi tagja részére ingyenes a helyi közlekedés igénybevétele. Tagságunkat erről időben tájékoztattuk. A Közlekedési Minisztériummal történt tárgyalások alapján ezt a kedvezményt a 14 éven aluli gyermekekre is kiterjesztettük.

A távolsági utaztatás vonatkozásában az Egészségügyi Miniszter 41/1964. (Eü. K. 19.) Eü. M. sz. utasítása, változatlanul érvényben van. A jogos utaztatási igényeket minden korlátozás nélkül ki tudtuk elégíteni.

Utaztatásra (utalványos, bérletes) az egy éves időszakban 1 454 651,— Ft-ot költöttünk. Autóbusz különjáratokra 193 155,— Ft-ot fordítottunk.

Üdültetés:

Szövetségünk boglárlellei üdülőjében 1982-től 1985-ig — felújítás miatt — az üdültetés szünetelt. A felújítási munkák, a parképítés 1985. májusában befejeződött, így lehetőség nyílt ez év során az üdültetés teljes szezonnra történő megszervezésére. Az üdültetést május 9-től szeptember

25-ig elsősorban két hetes turnusokban szervezetük. Az étkezési térítés a SZOT második osztályú előszezon díjtételének felelt meg. 416 fő vett részt az üdültetésben az alábbi megosztás szerint: 276 tag, 120 felnőtt kísérő és gyermek, valamint a 20 főnyi NDK üdülőcsoport. A felújított üdülő be rendezésére, műszaki állapotára és az ellátás színvonalára ugyan voltak panaszok, de a vendégkönyvi bejegyzések és a szakmai látogatások tapasztalatai szerint beutalt tagtársaink és kísérőik — különösen, ha az időjárás kedvezett —, jól érezték magukat.

Boglárllelei üdülönk újból üzemeltetése lehetővé tette, hogy ez évben is sor kerüljön az NDK—magyar csereüdültetésre. 1985. június 17-től július 6-ig 20 főnyi magyar csoport, 14 tagtárs és 6 kísérő részesült a Központi Elnökség határozata alapján az NDK-beli jutalomüdülésben, Boltenhagenben és Wernigerodében.

A SZOT Szanatóriumi és Üdültetési Főigazgatósága 50 fő részére Hajdúszoboszlóra, 20 fő részére Hévízre és 33 fő részére Miskolc-Tapolcára májusban, a X. turnusban bocsátott Szövetségünk rendelkezésére beutalókat. Sajnálattal alapítjuk meg, hogy noha tag-ságunk hosszú évek óta szorgalmazta a gyógyüdültetést, végül mégis 6 házaspári beutalót kénytelenek voltunk más ágazati szakszervezetnek átadni. Egy miskolc-tapolcai házaspári beutalót nem tudtunk elhelyezni.

A vakok és gyengénlátók Wesselényi Miklós sportköre

turista szakosztályának kérelmére közben jártunk egy hatnapos május végi al-dunai hajóút megszerzése érdekében. A SZOT, a Szövetség részére biztosította a közkedvelt hajóutat, melyen 15 tag és kísérő vett részt, május 28-tól június 2-ig.

1985-től számítva három évre Szövetségünk Harkányban magántulajdonú ingatlant bérelt üdültetési célra. Az ingatlan „A” épülete egész éven át üzemeltethető. Az üdültetés önellátó jellegű, a szállás napi térítési díja személyenként 50,— Ft. Az üdültetés egy, két és három hetes turnusokban történik. Harkányban az üdültetés 1985. szeptember 6-án vette kezdetét. Itt az önköltséges üdültetést — mint erre már utaltunk — kísérleti jelleggel vezettük be.

Örömmel állapítható meg, hogy tagságunk részére a korábbi évekhez képest az üdültetési lehetőség lényegesen bővült.

Segédeszköz ellátás:

Segédeszköz bizottságunk a beszámolási időszakban is foglalkozott a különböző eszközök beszerzésével és kiadásával.

Mind a kedvezményes, mind az ingyenesen juttatott eszközökre vonatkozóan a megyei Szervezetektől kaptunk személyi javaslatokat.

Kazettás magnetofonokból, pontírógépekből és táblákból, a kérelmeket maradéktalanul kielégítettük. Ezekre 201 539,— Ft-ot költöttünk.

A Szövetség 1981-től — deviza és forintfedezet birtokában — foglalkozott a LID 120-as Braille terminál behozatalával. Ez évben az OMFB-től típusmódosítást kértünk és kaptunk a RHESUS típusú Braille sornymotóra, melyet a szállító cég rövid időre visszaigazolt.

A Számítástechnikai Koprodukciós Intézet munkatársai kifejlesztették az OMNI-VOX elnevezésű segédeszközt, mely a vak telefonalközpont kezelők munkáját segítheti mechanikus, és elektronikus alközpontokban. A műszer prototípusát a Kereskedelmi Szervezési Intézetben helyezték el és használatáról folyamatosan konzultáltak az ott dolgozó alközpont kezelővel. A kísérlet jelenleg is folyamatban van.

A Vakvezető Kutyaképző Iskolában mind az Iskolavezető, mind a kiképzők személyében változások történtek. Részen ezzel, részben pedig a megkezdett kennel-sor felújítási munkákkal magyarázható, hogy mindössze 7 kiképzett kutyát adhattak át a kijelölt gazdáknak.

VI. Kulturális és sportmunka

1. Tájékoztató a kultúrtevékenységről

Az egy éves időszakban végzett kultúrtevékenységi tájékoztatást az együttesek munkájának ismertetésével kezdjük.

A *Homérosz Énekkar* válságos idejét éli. Az őszi első próbán felszínre került ellentétek azt eredményezték, hogy a régi gárda egy része nem kívánja folytatni az együttes munkát. Varró Attila karnagy a főttkár felkérésére az énekkar átszervezéséhez kezdett, mely remélhetőleg közeli megoldáshoz vezet majd és ismét megkezdődhetnek a próbák.

A kórus 1984. október 1-től a nyári szünetig 5 fellépést teljesített. Ezekről a Vakok Világában tudósításokat közöltünk.

14 általános iskolai tanulóval és az együttes néhány régi tagjával jelenleg főként részpróbák folynak. Az összpróbákat a közeljövőben tervezik.

A *Berindán László* zenekarának 6 fellépése volt. Szólistái, valamint a néhány tagból álló külön kis együttes további fellépéseken vettek részt.

A *Pasztorek Színjátszó Csoport* 10 fellépést tartott. Kiemeljük ezek közül a csoport megalakulásának 10. évfordulójára rendezett műsort, valamint az évadzáró programot.

A *Landini együttes* sok szereplésen vett részt. Mint kis létszámú együttes, külső szereplésekre is több helyről kapott meghívást. Említésre méltó a Rökkantak napja alkalomával f. év szeptember 28-án adott műsoruk. Ez a Danuvia Művelődési Házban volt a Hallássérültek Országos Szövetségének meghívására. Az idén ugyanis a Rökkantak napját ez a társszövetség szervezte és bonyolította.

Októbertől januárig hivatá-

os művészek is szerepeltek a Szövetségben. Fellépett Horváth István nótaénekes, és a Katalin bálon az Apostol együttes.

Kiemelt őszi rendezvényünk volt a nótaverseny (a zenei szakosztállyal közös szervezésben). A zsűriben Bálint Sándor, Boros Jolán és Béres Ferenc is bírált.

Megrendeztük a Braille írás-olvasás versenyt. Sikeres volt az irodalmi pályázat is.

1985. január 20-án Fekete István emlékműsort tartottunk nagy érdeklődés mellett az író özvegyével.

Előadó termünkben számos további műsort is rendeztünk, kiemeljük ezek közül a Hazánk Felszabadulásának 40. évfordulójára tartott ünnepséget. Május 14-én Császár Angéla, Gombos Katalin és Sinkovits Imre verses-zenés műsorát hallgatta a közönség. Kár, hogy ez utóbbira csak a kis előadótermet biztosíthattuk.

Július 16-án megnyílt Kaposvárott a megyei szervezet 25. évét bemutató kiállítás.

Júliusban és augusztusban előkészítettük a Zenei Szakosztály vezetőivel a taggyűlést, mely szeptember 15-én le is zajlott.

Szeptember 22-én a zsűri véleménye szerint, eddig a legmagasabb színvonalú szavalóversenyt tartottuk meg.

Több hónapos munkával előkészítettük — a Zenei Szakosztály elnökével és titkárával együttműködve — a decemberi Bach-versenyt.

Megszerveztük a szeptember 28-i külső szereplések reánk eső programrészét.

A Landini Együttesen kívül közreműködött a műsorban a VGYOSZ részéről Németh Tamás zongoraművész és Barna Mária énekművész.

Meghirdettük a novemberben tartandó Braille írás-olvasás versenyt, valamint az irodalmi pályázatot.

2. Kulturális szolgáltatások

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Braille-nyomdájának munkája.

A beszámolási időszak során Braille-nyomdánk sajnos egyre rosszabb körülmények között volt kénytelen munkáját végezni. Ennek egyik oka változatlanul a már évek óta tartó munkaerő-hiány, melyet ez évben is csak átmenetileg sikerült egy-egy időre enyhíteni. A másik, és egyre aggasztóbbá váló probléma gépi berendezéseink elavultságából adódik, lemezíró és sokszorosító gépeink egyre gyakrabban hibásodnak meg, az üzemzavarok elhárítása pedig egyre nehezebb. Ehhez járul még az a sajnálatos tény is, hogy kiadványaink papíryanagának minősége továbbra is változó, többnyire nem kielégítő.

A felsorolt nehézségek nagy erőfeszítésekre készítették a kollektívákat. Szinte állandó belső helyettesítésekkel és tekintélyes munkaidőn túli teljesítésekkel ugyan, de sikerült terveinket valóra váltani, sőt kitűzött feladatainkat túlteljesíteni is. Sajnos ezt csak kiadványaink mennyiségét illetően mondhatjuk azonban el.

Eredményeink a számok tükrében:

A beszámolási időszak során összesen 148 kiadványt adtunk közre. Ennek túlnyomó részét természetesen ezúttal is a hat rendszeresen megjelenő kiadvány (Vakok Világa, Rádió és Televízióműsor, Irodalmi értesítő, Zenei értesítő, Sakkiskola, Gyógymasször) mintegy 104 száma tette ki. Pontírású folyóirataink, újságaink egy-két jelentéktelen mértékű késéstől eltekintve, határidőre jelentek meg. Példányszámuk valamelyest csökkent.

Utánnyomással készültek (füzet alakban) Eszperantó—Magyar szótár, Angol nyelvkönyv, Német nyelvkönyv, Szakácskönyv, 1985-ös naptár (ez utóbbi a növekvő érdeklődés miatt két ízben is). Kötet alakban: Arany János Balladái és Molnár Ferenc Pál utcai fiúk c. műve. E kiadványok átlagosan 30 példányban készültek (összesen 420 füzet és 150 kötet).

Új művek: a hivatali, szervezeti élet munkáját elősegítő számos nyomtatványon kívül (meghívók, értesítések, ülés- és munkatervek, újonnan alakult bizottságok működési szabályzatai, tanfolyamtematikák, üdülőink házirendje stb.) néhány jelentősebb: matematikai jeltáblázat, útmutató dombornyomású térképekhez, a V. B. U. alapszabálya, küldöttközgyűlési beszámoló, naptár, angol—magyar szótár, kézimunka könyv, központi Braille-könyvtárunk katalógusa, nemzetközi távhívó füzet, Csattos Márta Utak és kiutak c. műve, a két-füzetes Braille-tankönyv a VERCS részére, a négyfüzetes telefon-alközpontkezelők kézi könyve stb.

A kézi másolással készült könyvek közül 20 műnek a korrigálása és kijavíttatása történt meg, ez összesen 218 kötet.

Elért eredményeink tehát jók. A körülmények ismeretében azonban tudjuk, hogy megelégedettségre nincs okunk. Legfőbb és közvetlen feladatunk most kiadványaink minőségének javítása, a jobb olvashatóság elérése. Meg kell azonban mondanunk, hogy a jelenlegi helyzetben (kedvezőtlen személyi és különösen az aggasztó műszaki feltételek között) erre sok reális lehetőséget nem látunk. Ellenkezőleg, esetleg minőségromlással, átmeneti vagy tartós kapacitás-csökkenéssel lehet számolni. Javulásra, előrelépésre csak új, modern sokszorosító és lemezíró gépek beszerzésével lehet számítani, mely ügyben történtek már és jelenleg is folyamatban vannak intézkedések, de ebben a közismerten nehéz gazdasági helyzetben rövid időn belül jelentős változásokra aligha lehet számítani. Munkatársaink azonban továbbra is minden tőlük telhetőt megtesznek olvasóink érdekében.

A Vakok Világa síkírású kiadásában jelentős késések voltak. Különösen az 1984. végén és 1985. első hónapjaiban esedékes számoknál mutatkoztak jelentős késedelmek. A határidőre történő elkészítés iránt intézkedtünk.

A Stúdió munkája:

1984. október 1-től 1985. szeptember 30-ig, a jelzett időszakban: 1540 órai felolvasás-

sal 114 új mű készült el. 4250 óra kazettás másolás, a Hangoskönyvtárnak 174 mű, 237 óra szalagos másolás, 18 mű.

1985. január 28-án kiegészült a stúdió létszáma három főre.

Az 1985-ös évben a szalagos másolással a tervezettnél kevesebb mű készült, részben a másológép többszöri meghibásodása miatt, részben pedig korlátozni kellett a „Hangoskönyvtári” helyhiány miatt a szalagos mű- és példányszámot.

A Magyar Rádió Kossuth brigádjától 75 művet kaptunk, amelyek könyvtárba helyezése lassan halad, munkaigényessége miatt. Három új felolvasóval nőtt a felolvasók létszáma.

A stúdió ~~magnetofon~~fonjait és másológépeit a Mechanikai Labor munkatársai társadalmi munkában, ~~díjmentesen~~ javították.

A Hangoskönyvtár munkája:

Olvasók száma: Budapesten 790, vidéken 291, összesen 1081 fő.

Könyvtári állomány:

Orsós művek: Szépirodalmi 879 — 31 189 tekercs, M. R. T. felvétel 91 — 430 tekercs, tananyag 125 — 2979 tekercs, összesen 1095 34 598 tekercs.

Kazettás művek: Szépirodalmi 852 — 31 090 kazetta, M. R. T. felvétel 126 — 839 kazetta, tananyag 93 — 2041 kazetta, zenei felvétel 61 — 186 kazetta, összesen 1132 — 34 156 kazetta.

Kazettás újrámolás: 12 — 251 kazetta.

Állománygyarapodás 1984. október 1-től 1985. szeptember 30-ig.

Orsós állomány: 122 mű, kazettás állomány 230 mű.

A kazettás művek selejtezése 1985. X. 7-én megtörtént.

Selejtezésre került: 48 mű, 1211 kazetta.

Az orsós művek selejtezése 1985. november 30-ig folyamatosan történik.

Könyvtári forgalom a fent említett időszakban:

Budapest: 2186 olvasó, 6131 mű, 91 091 kazetta, 3621 orsó.

Vidék: 622 csomag, 1118 mű, 12 546 kazetta, 2839 orsó.

1985. év második negyedében, a hangoskönyvtári kölcsönzés kb. 2 hónapig szünetelt (festési-mázolási munkálatok miatt), amikor is a könyvtárból az egész állományt (műanyag zsákokban) másik helyiségbe kellett átvinni.

Ez indokolja, hogy a könyvtári forgalom, az elmúlt évéhez képest (főként vidéki viszonylatban), visszaesést mutat. E miatt maradt el a hangoskönyvtár új katalógusának elkészítése. (Új határideje: 1986. január 31.)

Ez évben szeretnénk elkészíteni a katalógus ún. „hangos” változatát, melyet az olvasók áruladásban megvásárolhatnak.

A Braille-könyvtár munkája:

Olvasók száma: 678 fő, állomány, 1440 mű, 11 112 kötet.

Állománygyarapodás 1984. október 1—1985. szeptember 30.

25 mű, 302 kötet, másolás alatt áll 7 mű.

Könyvtári forgalom a fent említett időszakban:

Budapesti: 2256 olvasó, 8326 kötet, vidéki: 1505 csomag, 3162 kötet.

A forgalom csökkenését az indokolja, hogy a könyvtár hosszabb ideig zárva volt, az épületben folyó munkálatok miatt. A fent említett időszakban a Zenei Szakosztály részére elszámolásra került 178 dupla — és egy szimpla sor, melynek kotta számlázási értéke korrigálással együtt 2320,50 forint.

3. Sportmunka

A beszámolási időszakra esett a sportköri tisztségviselők újjáválasztása. Január—február hónapokban szakosztályi gyűléseken választották meg a háromtagú szakosztály vezetőségeket. Három szakosztályban történtek személyi változások, de mind a négy szakosztály vezetőt újra választották. A március 15-i sportköri vezetőségválasztó taggyűlésen — alapos előkészítés és élénk vita után — az eddigi 5 tagú vezetőség helyett hat tagú testületet választott a tagság. Az új vezetőség összetétele: Dénes József elnök, Hegedűs Béla elnökhelyettes, Péczka János gazdasági felelős, Borbély Lajos, Hirth Ignác és

Hosszú Vilmos tagok. Hirth Ignác bevonásával a régi vezetőség teljes egészében újjá lett választva.

A vezetésre nagy megterhelés hárul, mivel a sportköri tevékenység feltételének biztosítása mellett, lényegében ez a testület látja el a nem kis feladatokat jelentős nemzetközi kapcsolatok munkáját is.

Nemzetközi versenyeken való részvételhez, és hazai nemzetközi rendezvényekhez, az Országos Testnevelési és Sporthivatal jelentős támogatást nyújt. 1985-ben ez az összeg több mint félmillió forint volt. Ugyanakkor a sportkör fenntartása már évek óta nagy nehézséget okoz. A mintegy évi 120 000,— Ft megszerzése nagyon nehéz. A sportkörben történik a versenyzők felkészítése a nemzetközi versenyekre, ezzel kapcsolatban is jelentős kiadások merülnek fel, az egyéb dologi kiadások mellett. Soha még nem állt ilyen rossz anyagi helyzetben a sportkör, mint jelenleg. Reméljük, közös összefogással úrrá leszünk a nehézségeken.

Külön kiemelés érdemel az OFOTÉRT, a MOM és a GRANVISUS kezdeményezése, 400 000,— Ft támogatással — közel egyéves előkészítés után — szeptember 15—23-ig Szentendren 12 csapat (10 külföldi, 2 magyar) részvételével nagyszabású nemzetközi sakkversenyre került sor. A végső sorrend: 1. Bulgária, 2. Magyarország I. csapat, 3. NSZK, 4. NDK, 5. Jugoszlávia, 6. Anglia, 7. Spanyolország, 8. Ausztria, 9. Magyarország II. csapat, 10. Finnország, 11. Hollandia, 12.

Lengyelország. (Látócsapatot küldtek, eredményük a versenyt nem befolyásolta.)

A sakkverseny második felével egyidőben — szeptember 20—23-ig — goalball és rollball-tornára is sor került. A goalball-torna végeredménye: 1. Magyarország, 2. Bulgária, 3. Ausztria, 4. Lócse, 5. Lengyelország, 6. Prága csapata.

A rollball-torna végeredménye: 1. Magyarország, 2. Bulgária, 3. Lócse, 4. Lengyelország, 5. Nagyvárad, 6. Prága csapata.

Az IRIS-kupának elnevezett sporteseménynek a szentendrei Kossuth Lajos Műszaki Katonai Főiskola adott helyet, a művelődési házban, illetve sportcsarnokban. A résztvevők nagy megelégedettségével társult versenysorozat sporttörténeti jelentőséggel bír, mintegy 120 külföldi látássérült sportoló vett részt az eseménysorozaton.

A sakkszakosztály életében a legjelentősebb esemény a csapatbajnokság. Első csapatunk az 1984. évi bajnokságot, a Budapest II. osztályú bajnokságban a 4. helyen fejezte be. 2. csapatunk a VII. kerületi I. osztályú bajnokságban nagyon gyengén szerepelt, 9. lett. 3. csapatunk az V. kerületi ún. „hétköznapi” bajnokság I. osztályában 4. helyen végzett.

A spanyolországi sakkolimpián csapatunk — a várakozástól messze elmaradva — 22 ország versenyében a 9. helyen végzett.

A két kétoldalú nemzetközi sakkcsapat verseny eredménye: NSZK—Magyarország 8,5:7,5,

Magyarország—Csehszlovákia 11,5:8,5.

A házibajnokságot Erős Pál mesterjelölt versenyzőnk nyerte.

Továbbra is komoly gond az utánpótlás hiánya.

Csörgőlabda-csapatunknak az IRIS-kupán elért sikeréről már szóltunk. Szép sikert ért el goalball-csapatunk a lengyelországi Európa-bajnokságon: 13 ország versenyében az előkelő 3. helyet szerezték meg.

Csapatunk a Prága-kupán 1, a Lócse-kupán a 2. helyet szerezte meg. A Budapest-kupán „B” csapatunk a 2., „A” csapatunk a 3. lett. Itt NOVISAD csapata lett az első.

A házibajnokságot 4 fordulóban rendezték meg. Az első két fordulóra a tavasz folyamán került sor, a harmadik és negyedik fordulót novemberben rendezték.

Az atlétikai szakosztályban heti 3 edzéssel készülnek versenyzőink a hazai és nemzetközi versenyekre. A házi. ún. felmérő versenyeken kívül 3 nagy erőpróba várt ebben az évben atlétáinkra. Az NDK—lengyel—magyar hármas viadalnak ezúttal az NDK volt a házigazdája. Csapatunk ezúttal — mérsékelttel teljesítménnyel — a 3. helyre szorult. Viszont az első alkalommal megrendezett magyar—osztrák atlétikai versenyen fölényes Magyar győzelem született. Mind a háziversenyek, mind a nemzetközi találkozók a Rómában megrendezett IV. atlétikai Európa-bajnokságra való felkészülést is szolgálják.

8 tagú válogatottunk ered-

ményesen szerepelt az EB-n: 1 arany, 2 ezüst, és 4 bronz éremmel, három 4., három 5., és három 6. helyezéssel tértek haza. Versenyzőink 1985-ben 9 új magyar csúcsot állítottak fel.

Az utóbbi egy évben örvendetesen megsaporodott a szakosztály létszáma. Szép számban vesznek részt fiatalok az edzésen. További kitartó szorgalmas munka kell azonban még ahhoz, hogy nemzetközileg is számottevő eredményeket érjenek el.

A turisztikai szakosztály a legnépesebb: 93 tagja van. A létszámnövekedés a gazdag éves program iránti megnövekedett érdeklődést is jelzi. Örvendetes módon gyarapodott a gyalogtúrán résztvevők száma. A programok számát gyarapítani is kellett.

Jelentős esemény volt az alduai hajókirándulás. A 6 napos út során gazdag élményeket gyűjtöttek.

3 napos kirándulást tettek a Magas Tátrában és kelet-Szlovákiában.

3 napos utat tettek a Mátrában és a Bükk-hegységben.

1 napos kirándulásaik során jártak a palócföldön és az Alföldön.

Folytatódott a már hagyományosnak tekinthető előadás sorozat, a Nemzeti Múzeumban, és a Hadtörténeti Múzeumban.

TIT-előadást hallgattak meg Kanadáról és Mongóliáról.

Az alábbi kimutatás a megyei szervezeteknél működő sportkörökről, illetve szakosztályokról ad tájékoztatást.

Megyék:	Sport- körök létsz.	Sport- körök össz.
Baranya	1	6
Bács-Kiskun	1	6
Békés	1	24
Borsod	—	—
Bp. és Pest m.	1	180
Csongrád	—	—
Fejér	—	—
Győr-Sopron	—	—
Hajdú-Bihar	1	6
Heves	—	—
Komárom	—	—
Nógrád	—	—
Somogy	—	—
Szabolcs	—	—
Szolnok	—	—
Tolna	—	—
Vas	—	—
Veszprém	—	—
Zala	—	—
Összesen:	5	222

VII. Felvilágosító és propaganda munka

A beszámolási időszakban továbbra is törekedtünk az ismeretterjesztő- és propaganda-munka megtartására, illetve kiszélesítésére. Nyomdai előkészítés alatt van az 1981. évben kiadott „Ismerjük meg, segítjük őket” c. kiadvány kibővített második kiadása, valamint dr. Kovács Zsolt kynológus „A vakvezető kutya” c. könyve.

Az év folyamán két jelentősebb szakmai kerekasztal megbeszélést, illetve konferenciát tartottunk. Májusban az „1985. az ifjúság éve” jegyében vak és gyengénlátó fiatalok társadalmi helyzete témában, októberben pedig megrendeztük a szokásos ünnepi tudományos ülést „orvostudomány és vakügy” címmel. A tudományos ülésen került sor az 1985-ben

elfogadott tisztelebeli tagok felvételére:

Dr. Szegedi Tamásné az Eü. M. IX. Szoc. Pol. Főosztályának vezetője,

Dr. Halmai Róbert ezredes a Magyar Néphadsereg Térképészeti Intézetének parancsnoka, Fehér György mérnök, alezredes, a Térképészeti Intézet főmunkatársa,

Végh Sándor rendőrőrnagy az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács Közlekedésnevelési Szakbizottságának titkára.

A beszámolási időszakban elkészült a „Világos sötétség” c. 15 perces dokumentumjellegű vakügyi film, melynek rendezője Moldova Ágnes, operatőre Haraszi Zsolt, szakértője Daru Gerőné. Jelentős dolognak tartjuk, hogy a film elnyerte a MOKÉP zsüri tetszését. A fehér bot napjának hetében a budapesti Bástya Moziban vetítették és a MOKÉP kész a további forgalmazásra is.

A beszámolási időszak alatt elkészült a Szövetség levelező lapja és 1986. évi kártyanaptára, melyeken egyaránt a Szövetség székháza látható, figyelembe véve a kettős Lechner évfordulót (140 éve született Lechner Ödön és a Szövetség székháza 1905—1906-ban épült).

További propaganda anyagaink: írótümböket és irodában használatos üzenő füzetet készítettünk.

Az OKBT-vel közös eredményként könyvelhetjük el, hogy gyufacímken 5 féle közlekedési helyzetet mutatunk be, mely címkék összesen 15 millió példányban jelennek majd meg.

A sajtó-, rádió-, televízióval tartott kapcsolatunk egyre szélesedik. Különösen értékeljük a NÉPSZABADSÁG-ban kb. negyedévenként megjelenő cikkeket. Nem kielégítő az MTV „Sorstársak” c. adásának részvétele. Híradásainkat, meghívásainkat a jelzett eseményekkel szemben lényegesen kevesebb alkalommal adják közre. Az év közben megjelenő, illetve hallható rádió és TV híradásokat nem részletezzük. Visszajelzésekből tudjuk, hogy tagságunk nagyrésze felfigyel azokra és értékeli is.

A Szövetség Központi Elnöksége 1959-ben Louis Braille-emlékérmet alapított. A Braille-emlékérem bizottság 1985-ben — alapszabályunknak megfelelően — új érem alapítására javaslatot dolgozott ki. Az emlékérem helyett, érdeméremt kivántunk alapítani három fokozatban (arany, ezüst és bronz fokozat), hozzá 3000,— 2000,— és 1000,— Ft összegű pénzjutalom biztosításával. Az Egészségügyi Minisztérium változatlanul az emlékérem megjelölést hagyta jóvá, a három fokozat és a pénzjutalmak odaítélésével.

Az emlékérem-kitüntetésekkel szeretnénk a látássérültekért munkálkodók fokozottabb elismerését kifejezni.

VIII. Nemzetközi kapcsolatok

1984. októberében a Szaud-Arábiai Riadban nagyon jelentős esemény zajlott: a korábban működő két nemzetközi vakügyi szervezet, a Vakok Nemzetközi Szövetsége, vala-

mint a Vakok Jóléti Világtanácsa megszűnt, és mint egy-séges szervezet megalakult a Vakok Világszövetsége. A magyar szövetség ennek az új szövetségnek is tagja, képvisel-tét két nemzeti tag, az elnök vagy a főtitkár közreműködésével gyakorolja. A riadi ülésen a Szövetséget dr. Bódi István főtitkár képviselte.

A Világszövetség negyed-éves tájékoztató folyóiratát és körleveleit rendszeresen megkapjuk. 1985. tavaszán volt a szocialista elnökök csehszlovákiai taálákozója, ezen dr. Jáksó László elnökünk vett részt.

Folyó év május 15—22. között — a vakok összoroszországi szövetségének meghívására — 4 tagú delegációt küldtünk a Szovjetunióba. A küldöttséget dr. Jáksó László elnök vezette.

Részt vett a tanulmányúton Pinviczki György a budapesti és Pest megyei szervezet titkára, Elekesné Horváth Márta főelőadó, és Temmel Márta a budapesti Vakok Állami Intézetének pedagógusa. A tanulmányozott témák között elsődlegesen a munkarehabilitációval foglalkoztak.

F. év októberében 3 tagú NDK delegációt fogadtunk, a küldöttséget dr. dr. Helmuth Pielasch, a szövetség elnöke vezette. A korábbi programokról a Vakok Világában tájékoztató cikkeket közöltünk, az NDK-beli küldöttség látogatásáról, a közeljövőben jelentetünk meg tudósítást.

Október elején Bogotában rendezték meg a fogyatékosok készség-olimpiáját, melyen vakügyi részről az Egészségügyi Minisztérium javaslata

alapján Pinviczki György vett részt. A tájékoztatást erre vonatkozóan is közöljük.

Tisztelt Küldöttközgyűlés!

A Szövetség szerteágazó tevékenysége miatt igen sok intézménnyel, vállalattal és magánszeméllyel tart fenn folyamatos kapcsolatot, vagy egy-egy ügy kapcsán eseti kapcsolatot vesz fel.

Az iménti beszámolóhoz Dr. Bódi István főtitkár szóbeli kiegészítést fűzött. Foglalkozott többek között a Vági József Rádiós Klubbal kapcsolatos bejelentések vizsgálatának eredményével. A továbbiakban a pontírású kiadványokban 1985-ben bevezetett új írásjelek használatát elmezte. Elmondta, hogy a nagybetű jele általános ellenzést váltott ki tagságunk körében, bizonyos szövegek nehezen olvashatóvá váltak, ezért a közvélemény óhájának eleget téve, további pontírású kiadványainkban a nagybetű jelét (4.6. pont) a folyó szövegekben megszüntettük.

Dr. Bódi István szóbeli kiegészítője után megkezdődtek a hozzászólások, ennek során 21-en mondták el észrevételeiket, javaslataikat.

Csengeri József (Hajdú-Bihar megye) a telefonalközpont-kezelőket érintő gondokkal és a vasúti utaztatás díjmentessé tételének kérdésével foglalkozott.

Gerdelics Ferenc (Budapest) bemutatta az új megyei titkárokat: a veszprémi Fodor Tamást, a szabolcs-szatmári Sza-

A jövőben szeretnénk, hogy még több közismert és kiemelkedő személyiség vállalja nyilvánosság előtt is a vakokkal való együttérzést és együttműködést.

A beszámolóban fontosabb feladataink teljesítéséről adtunk tájékoztatást.

Budapest, 1985. október—november

A SZÖVETSÉG KÖZPONTI
ELNÖKSÉGE

bó Józsefet és a szolnoki Kerestfalvi Józsefet. Ezután a megyei taggyűléseket értékelte. Majd a szakmai csoport munkájáról és a háromnapos boglárlellel munkaértekezletről szólt. Végül a közlekedéssel kapcsolatos gondokkal foglalkozott.

Szabó József (Szabolcs-Szatmár megye) a küldöttközgyűlési beszámolóval, az egyesületi élet kérdéseivel, lapunk sikírású változatának állandó késésével, és a szövetség nemzetközi kapcsolataival foglalkozott.

Nagy György (Budapest) a telefonalközpont-kezelők helyzetét nehezítő intézkedéseket, a munkába helyezési problémákat és a beszámoló néhány megállapítását elemezte.

Erhartné Dr. Molnár Katalin (Budapest) a beszámolóval, a Központi Elnökség munkájával, a segédeszközök és a Braille-nyomda korszerűsítésével valamint munkaügyi kérdésekkel foglalkozott.

Fodor Tamás (Veszprém) megyéje szervezeti életét érintette és szociális kérdéseket taglalt.

Kincses Gyula, a debreceni Gyengénlátók Általános Iskolájának és Nevelőotthonának igazgatója intézménye valamint a szövetség közti jó kapcsolattal és a gyengénlátók továbbtanulási gondjaival foglalkozott.

Nagy László (Pest megye) lapunk síkírású változatának készítését kifogásolta.

Dr. Kovács Mihály (Budapest) a boglárlellei üdülő hiányosságait és a hangoskönyvtári kazetták jelzéseinek hibáit észrevételezte.

Péger Ádám (Budapest) a stúdióban lévő gyorsmások munkájával és a vasúti utaztatással foglalkozott.

Csik Jajos (Somogy megye) a propaganda munkával kapcsolatban lapunk síkírású változatának készítésével, és a Sorsársak című TV műsorral kapcsolatban fejtette ki véleményét.

Hubay Bertalan (Budapest) a Vakvezető Kutyaival Közlekedők Szakcsoportjának működésére vonatkozó intézkedéseket, vizsgálatokat értékelte.

Mezei Istvánné (Mezőkövesd) a Borsod megyében működő aktívahálózatról és kulturális életükről adott hírt.

Kuminka Györgyné (Budapest) az önkritika fontosságát hangsúlyozta, kérte, hogy a beszámoló részletesebben foglalkozzék a végzett munkával, majd a Braille-könyvtár munkájának hiányosságait említette.

Suti Lajos (Csongrád megye) elmondta, hogy helytelen a beszámoló megállapítása, amely szerint megyéjében nincs kör-

zeti csoport, hiszen 3 jól működő csoportjuk van.

Takács Miklós (Szabolcs-Szatmár megye) kulturális és közlekedési kérdésekkel foglalkozott.

Németh Tamás (Budapest) a Zenei Szakosztály munkájával, közlekedési kérdésekkel, a szövetség nemzetközi kapcsolataival, az idősek könyvekkel való ellátásával, a Sorsársak című televíziós adással, a segédeszközökkel kapcsolatban mondta el véleményét.

Csapó Istvánné, a fővárosi XIV. kerületi Pártbizottság képviselője az együttműködés fontosságát hangsúlyozta.

Nyúl Győző (Budapest) az oktatási kérdésekben és a küldöttközgyűlés időpontjának megváltoztatása tekintetében foglalt állást.

Dr. Szőnyi György (Borsod megye) javasolta, hogy a testület levélben mondjon köszönetet Márványi Péter riporternek a fehér bot napján a Magyar Rádióban elhangzott igen kiváló műsoráért.

Dr. Szabó Károly (Vas megye) néhány felszólalásra reflektált a Központi Elnökség nevében.

Egy indítvány érkezett írásban, kissé elkésve Hornyák Lajos volt Borsod megyei titkártól, aki kérte, hogy az ügyével kapcsolatos másodfokú bírósági ítéletet a küldöttközgyűlés előtt olvassák fel, ez meg is történt.

Ezután a főtákar válaszolt a hozzászólásokra. Majd a testület a beszámolót két ellenszavattal elfogadta. A tanácskozás az elnök zárszavával ért véget.

A Louis Braille emlékéremmel 1985-ben kitüntetett személyek névsora

ARANY FOKOZAT:

Gibba Andor, szövetségünk Fejér megyei szervezetének titkára.

Szemerédi István — 1984-ben bekövetkezett haláláig — több, mint három évtizeden át végzett kimagasló munkájáért posthumus kitüntetést kapott, melyet özvegye vett át.

EZÜST FOKOZAT:

A Győri Élelmezési és Kereskedelmi Vállalat Petőfi Sándor Szocialista Brigádja.

A Győri Építőipari és Fuvározási Vállalat Zrínyi Ilona Szocialista Brigádja.

Nádai András, az OFOTÉRT Vállalat kereskedelmi osztály-vezetője.

Nádai József, Békés megyei szervezetünk kultúracsoportjának vezetője.

BRONZ FOKOZAT:

Csillag Klára, a pápai Városi Tanács szociálpolitikai csoportjának főelőadója.

Fehér Anna gyógypedagógiai tanárnő, a budapesti Batthány téri római katolikus egyházi iskola vezetője.

Ferenczi István, Szolnok megyei szervezetünk elnökségének tagja.

Hamar Gyula, szövetségünk Komárom megyei szervezetének elnökségi tagja.

Pavlik Pál, a Nógrád megyei szervezet elnökségének tagja.

Sági Ferenc, Vas megyei szervezetünk aktivistája.

Szabó József, szövetségünk Hajdú-Bihar megyei szervezete kultúr csoportjának tagja.

Szaniszló Károlyné, Heves megyei szervezetünk aktivistája.

Tóbiás Jánosné, a Fővárosi Keze- és Seprűgyártó Vállalat szb főbizalmija.

A kitüntetettek az arany fokozattal 3000,—, az ezüst fokozattal 2000,—, a bronz fokozattal 1000,— Ft összegű jutalmat vehettek át.

Gratulálunk!

kább a megelőzés problémáival foglalkozott, míg az 1914-ben, Londonban sorra kerülő konferencia munkája kiterjedt a pszichikai sérültekre, valamint a gyengénlátókéra is. Az Első Világháború kettétörte és brutálisan megszakította a nemzetközi munkát.

A nemzetközi szervezet létrehozására irányuló törekvések

Az 1930-as évek felé közelítve különösen Európa és Amerika számos országában feléledt a nemzetközi együttműködésre való szándék, amely az 1929 júliusi „Bécsi Találkozóban” teljesedett ki, amely elfogadta az 1931 áprilisában New Yorkban megrendezendő jóléti világgkonferencia tervét.

A new-yorki konferencián 32 ország küldöttei vettek részt és így ez minden addiginál szélesebbkörű volt. Igen komolyan a következő négy nagy témát vitatták meg: a nevelést, a munkát, a technikai segéd-eszközöket, valamint a szociális szolgáltatásokat, ugyanakkor — és ez nagy jelentőséggel bírt — elfogadták a vakok jóléti világszervezetének megalkotására vonatkozó javaslatot, mely szervezet autonóm és független, székhelye Párizsban van.

Számos magyarázat adható, hogy miért nem valósult meg ez a szándék, így: a gazdasági válság, a harmincas évek háborút megelőző feszültségei, az a hiedelem, hogy a vakok szervezetei gyengéknek találtattak.

**JOHN C. COLLIGAN,
NAGY-BRITANNIA**

FEJLŐDÉS A NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSSEN?

A kezdet

Az első komoly próbálkozások csak 1873-ban történtek meg arra nézve, hogy a vakokkal hivatásszerűen foglalkozó szakembereket nemzetközi szinten tömörítsék: Bécsben életre hívták a vakok nevelőinek kongresszusát.

Az intézmény több mint 30 évig fennmaradt, 1907-ben Hamburgban tartották meg 12. Kongresszusukat.

1885-ben Amszterdamban a vakok nevelőinek és pártfogóinak rendeztek nemzetközi konferenciát a vakok jólétéért folytatott átfogó munka tárgyában.

1902-ben Brüsszelben volt nemzetközi kongresszus, mely a vakok helyzetének megköny-

nyítását taglalta, a kongresszust S. M. a belgák királya, és S. A. Ra., Karl Theodor de Baviére herceg patronálta.

Az 1905-ben, Edinbourgban megtartott nemzetközi konferencia és kiállítás napirendjén a következő témák szerepeltek: az oktatás, a képzés, a munka, a Braille-változatú kiadványok, a vakok számbavétele, valamint a „fogycatékos” vakok problémái.

Az 1908-ban Manchesterben megrendezett konferencia a munkavállalással, a technikai képzéssel és munkával, a kereskedelmi szakmákkal, a nyugdíjakkal, a szabadidő eltöltésével, valamint a zenével foglalkozott.

Az 1911-ben Exeterben megrendezett konferencia legin-

Ami az eszmét illeti — az átmentődött a második világháború forгатagában.

1948-ban vált lehetségessé a találkozás, a vakok számtalan problémájának, és az azokat orvosló lehetőségeknek a megvitatása. A londoni Royal National Institute for the Blind és a new-yorki és párizsi American Foundation for Overseas Blind küldöttei megalakították a szervező bizottságot.

Az 1949. évi oxfordi konferencia

Az 1949-ben megrendezett oxfordi konferenciára, amelynek a témája a „A világ vakjainak helyzete napjainkban” volt, huszonöt nemzetet hívtak meg. Az ENSZ és az UNESCO képviselőin kívül tizenhét ország jelent meg. Ennek az összejövetelnek egyik jelentős eredménye, hogy meghatároztak egy minimális nemzeti és nemzetközi programot, és az egész világ vakügyi mozgalmának főbb irányvonalait:

1. Nemzetközi konferencia előkészítése a fiatalok oktatásának tárgyában.

2. Egy előkészítő bizottság létrehozása, melynek feladata egy állandó nemzetközi, a vakok szociális előrehaladásának ügyét szolgáló szervezet megalakítása.

3. Az együttműködést biztosító kapcsolatok felvétele az ENSZ-szel, és speciális intézményeivel, kiemelten az UNESCO-val, az OMS-sal és az OIT-tel.

A WCWB (Vakok Jóléti Világtanácsa) születése

Az előkészítő bizottság még 1950-ben és 1951-ben is összeült, kidolgozva a vakok jóléti világszervezete alkotmányának a tervezetét, létrehozott egy végrehajtó bizottságot, amelynek kilenc tagjából nyolcan vakok voltak. E. A. Baker ezredes (Kanada) lett a bizottság elnöke, E. T. Boulter (USA) a főtitkár és H. Amblard a pénztáros. Az első közgyűlést 1954-ben, Párizsban, az UNESCO székhelyén tartották, amelyet követett a többi közgyűlés: Róma (1959), New York (1964), New Delhi (1969), Sao Paulo (1974), Antwerpen (1979). A WCWB az első huszonöt év alatt gyorsan kifejlődött. A résztvevők száma elérte a 73-at, 33 ország 67 egyesülete lépett be tagként, valamint négy nemzetközi tag.

Kialakultak a kapcsolatok az ENSZ speciális intézményeivel (UNESCO, OMS, UNICEF, ECOSOC).

A Vakok Jóléti Világtanácsának minden földrészen megvoltak a regionális bizottságai és bizottságot alakítottak a következő területeken: kultúra, fejlődés, együttműködés, vak-ság megelőzése, átképzés, szakmai képzés és munka, siket-vakok, sport, szociális előremenetel, vak asszonyok helyzete.

A Vakok Jóléti Világtanácsa kapcsolatban volt a CIEHV-vel a képzés és oktatás céljából. A Könyvtárosok Egyesületeinek Nemzetközi Szövetségében (FIAB) tanácskozási joga volt és csatlakozott a nemzetközi Copyright Bizottsághoz, vala-

mint a Fogyatékosokkal Foglalkozó Világszervezetek Tanácsához.

A vakok képviselőinek kérdése

1960 után kezdett nyilvánvalóvá válni az, hogy a vakok szervezetei nem képesek elég adekvát módon fellépni határozataik megvalósulásáért. A Vakok Nemzetközi Szövetsége 1969-ben Colomboban (Sri Lankában) megtartotta első közgyűlését és elfogadta alkotmányát. A két azonos célkitűzésű szervezet fenntartásával járó veszélyt reálisan látni kellett, különbség csak a vakok képviselőiben kérdésében volt, mindkettő nemzetközi tevékenységet folytatott egymástól függetlenül és ez hatékonyságukat jelentékenyen megnyírta.

Az egyesülés érdekében tett erőfeszítések

A 70-es évek vége táján a versengés helyett a közös akció eszméje mutatkozott meg. A számos tárgyalás és együttműködés szorosabbá válása oda vezetett, hogy a két szervezet megalakított egy paritásos bizottságot, melynek az volt a feladata, hogy munkálja ki az egyesülést, de az 1979. évi Antwerpenben megrendezett IFB közgyűlés nem fogadta el az erre vonatkozó javaslatot. Ennek ellenére további erőfeszítések történtek, amelyek a WCWB és az IFB Európai Bizottságai között lévő együtt-

működés intenzívebbé válásának köszönhető, mely folyamatot 1984-ben az Európai Vakok Szövetségének megalakulásához vezetett. Hasonló folyamat játszódott le Ázsiában is.

A történelmi jelentőségű határozat

1984 októberében Saud-Arábiában, Riadban tartották a WCWB és az IFB közgyűlését, ami lényegében a két szervezet közös világkonferenciája volt és amelyet a közel-keleti Regionális Hivatal kezdeményezett Abdullah Al-Ghanim sejk elnöklésével.

A két közgyűlés elfogadta az egységes szervezet alkotmányát és így megszületett a Vakok Világszövetsége. 1985. január 9-én Párizsban a francia jogszabályok szerint — amely a jogi személyekre vonatkozik — a Világszövetség hivatalosan létrejött, első elnöke Abdullah Al-Ghanim sejk.

Összegezés

Az WCWB 7. riadi közgyűlésének utolsó, plenáris ülésén Dorina de Gouvea Nowill elkészítette elnöklésének mérlegét, valamint a Vakok Jóléti Világtanácsának fejlődését és előrehaladását, amely a szervezet létezésének 33 éve alatt történt.

A pénztáros elismerését fejezte ki mindazoknak, akik a barátságot és az együttműködést szorgalmazták, amely az WCWB munkájára mindig jellemző volt, és a következőket mondta:

„Az ilyen pillanatokban, itt azt szokás mondani «A király meghalt, éljen a király!» En ezzel ellentétben azt mondanám, hogy a WCWB nem halt meg, hanem szelleme és tevékenysége a vakok érdekében tovább él a Vakok Világszövetségében.”

Megjelent a „Revue des aveugles européens”

(az európai vakok folyóirata) c. kiadvány 1985. évi 3. számában. Franciából fordította Daru Gerőné.

A cikk szerzője John C. Colligan évtizedek óta a nemzetközi vakügy kiemelkedő személyisége. A cím után írt kérdőjel kifejezi azt, hogy a nagyszerű eredmények ellenére még igen sok a tennivaló.

A szerkesztő megjegyzése

Megyei szervezeteink életéből

EMLÉKTÁBLA AMBRÓZY GÉZÁNAK

A nyíregyházi Zrínyi Ilona Gimnázium nevelő testülete és egykori diákjai emléktáblát állítottak volt kollégájuk illetve tanáruk, Ambrózy Géza (1896—1966) tiszteletére iskolájuk előcsarnokában.

Az emléktábla avató ünnepségén 1985. november 7-én részt vettek Ambrózy Géza gyermekei hozzátartozóikkal együtt, a volt munkatársak, a gimnázium tanári kara, KISZ-szervezete és énekkara, továbbá a vakok és gyengénlátók Szabolcs-Szatmár megyei szervezetének vezetősége és néhány tagja. Megyei szervezetünk titkára (e sorok írója), Nagy György vezetőségi tag és Vágó Ágnes a szervezet adminisztrátora helyezte el koszorút és róta le kegyeletét Ambrózy Géza emléke előtt. Az emléktábla létesítését Ambrózy Géza volt munkatársa, barátja, Hadházy Lajos szervezte, készítette elő.

Az ünnepségen az énekkar műsora után Hadházy Lajos

meleg szavakkal méltatta az egykori küzdőtárs munkásságát, bemutatta életútját.

A vakok és gyengénlátók megyei szervezetének vezetősége nevében e sorok írója mondott emlékeztetőt. Ambrózy Géza 1923—1947 között volt a Zrínyi Ilona Gimnázium tanára. A tanári katedrától látásának teljes elvesztése után meg kellett válnia. Egy ideig még vakon is tanított, korrepetált. Tanítványai ekkor sem éltek vissza állapotával. 1955-ben néhány sorstársával összefogva megalapította a vakok és gyengénlátók megyei szervezetét, amelynek 1966-ig, haláláig titkára volt. Munkája közben nem ismert fáradtságot, járta a hivatalokat, intézményeket; szervezett, kért, intézdedt. Minden idegszállával azon volt, hogy sorstársainak segítségére legyen. Egyik kezdeményezője volt annak, hogy megszülessen egy olyan rendelkezés, amelynek értelmében a látássérültek személyi járadékot kaphassanak. Mindent elkövetett a tagtársak képzése, átképzése, munkába helyezése érde-

kében. Lépten-nyomon meg kellett küzdenie az előítéletekkel. Ambrózy Gézát közéleti tevékenysége következtében nagyon sokan ismerték, szerették, ő is sok embert ismert és segítette társait ügyes-bajos dolgaikban. Rendszeresen hallatta szavát rádióban, sajtóban. Látása elvesztése után hamarosan megtanulta a Braille-írást, és később azt tanította is. Széleskörű levelezést folytatott külföldi vakok szervezeteivel, fordított és publikált.

Tapasztalatait igyekezett átadni sorstársainak. Megalkotta a pontírás matematikai jelzéseinek rendszerét. Átírta pontírásba a gimnázium matematikai tankönyveit és a logaritmustáblázatot.

A Bólyai János Matematikai Társulat újjáalakulásakor ott volt az alapítók sorában. E társulatban tudományos tevékenységet fejtett ki és élete végéig tagja is maradt. Munkáját Béke-díjjal ismerték el. Saját példájával mutatott utat vak társainak, hogy szilárd akarattal, nagy szorgalommal vakon is lehet boldogulni.

„Ambrózy Géza kiemelkedő személyiség, igaz ember volt. Szerette, tisztelte és tanította társait, sorstársait. Tovább visszük az általa elindított stafétabotot, tanítását megfogadjuk, szellemi örökségét az utókor számára megőrizzük.” Fejezte be beszédét a szervezet titkára.

Szabó József

kat és csoportokat. A városban és a környékén levő vállalatok, mezőgazdasági üzemek, intézmények kollektívái mindenben támogatják a testileg sérült emberek szervezeteit.

A gazdag programsorozatot egy fiatal tehetséges grafikusnak, Göllesz Zoltánnak, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola hallgatójának kiállítása vezette be. Az eseményt megnyitó Karcagi Endre festőművész nagyra értékelte a fiatal grafikus bemutatott alkotásait. Ezt követően Hámor Vilmos, a Kisalföld című lap újságírója, a rendezvény fővédnöke, beszédében köszöntötte a résztvevőket. Majd az ünnepélyes megnyitó után a kulturális intézmény különböző termeiben párhuzamosan zajlottak le a programok. Méltán aratott nagy sikert a Soproni Siketek Általános Iskolájának báb- és színjátszó csoportja. Hasonló sikert

GYŐR-SOPRONI TUDÓSÍTÁS

Segít a jó szándék...

Egy esztendő telt el azóta, amikor Mosonmagyaróvárott első ízben rendezték meg az újonnan átadott művelődési központban — a rehabilitációs napot a hallás-, a látás- és a mozgássérültek helyi szervezetei. 1985 november elején tartották meg a most már kétnapos rendezvényt.

A szombat esti jótékonysági beat-koncert bevételét a helyi szervezetek segítésére ajánlották fel.

A második napon reggel kilenc órákor kezdődtek a programok. Először dr. Thiesz József, a mozgássérültek városi szervezetének titkára köszön-

Wöllesz Zoltán kiállításának megnyitása

Tuba László előadása

szociális gondoskodás eredményeivel és a segítyezéssel foglalkozó szakemberekkel. A különböző fórumokon tapasztaltak bebizonyították, hogy a rendezvény eredeti elképzelése helyes volt, hiszen nagyon sokan kaptak „első kézből” olyan gyakorlati tudnivalókat, és tanácsokat, amelyeket hosszas utánjárás során kellett volna tapasztalniuk.

A rehabilitációs nap befejezéseként komolyzenei hangverseny kezdődött a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége budapesti szervezete Berindán László zenekarának közreműködésével. A zeneszámok között a Pasztorek Mihály színjászó csoport néhány tagja verseket mondott.

A helyi szervezetek, élükön Németh Valériával, Fettik Ilonával, dr. Thiesz Józseffel a továbblépés szándékával országos jellegűvé szeretnék kibővíteni ezt a nemes kezdeményezést.

Földesi Lajos

ért el a győri hallássérültek irodalmi színpada.

A vakok és gyengénlátók részére Tuba László könyvtárigazgató tartott hanganyaggal illusztrált előadást „Nagy költők, nagy szerelmek” címmel.

A gyermekeket vidám játszóházi program és zenés foglalkozás szórakoztatta.

A városi és környékbeli élelmiszeripari vállalatok kóstolóval egybekötött termékbemutatót tartottak.

Látható volt Dallos László szombathelyi fotóművész kiállítás is. A látogatók megtekinthették: A ballada fekete-fehérben című videófilmet, amely Balogh Attila Miskolcon élő mozgáskorlátozott fiatal költő életviteléről, hitvallásáról készült.

Az egésznapos találkozónak külön érdeme, hogy a megjelent sorstársak személyesen találkozhattak az egyes szervezetek vezetőivel, orvosokkal, a

Telefonalközpont-kezelők értekezlete Kaposvárott

A vakok és gyengénlátók Somogy megyei szervezetének keretei közt működő Telefonalközpont-kezelők Szakcsoportja 1985. december 3-án délután két órai kezdettel tartotta értekezletét Kaposvárott a sportfelügyelőség székházának egyik helyiségében.

Az értekezletet Juhász Imre,

a szakcsoport elnöke nyitotta meg. Bevezetőjében elmondta, hogy fontos szerepe van e találkozóknak, mert a telefonosok kicserélhetik tapasztalataikat és választ kaphatnak a munka során felmerülő problémákra. Ezután ismertette a tanácskozás napirendjét. Majd átadta a szót a Kaposvári Távközlési Üzem területi oktatójának, Kovács Emilnek. Az előadó szólt a távbeszélő hálózat fejleszté-

séről, az 1988-ban átadandó főközpontról. Az új főközpont sokat fog majd javítani a telefonhálózaton és a telefonosok munkáját is megkönnyíti.

Az értekezleten jelen volt az említett távközlési üzem egyik osztályvezetője, Rábai Jánosné is. Ő a jelenlegi telefonközpontok működéséről beszélt.

Ezután a telefonalközpont-kezelők a munkával kapcsolatosan több kérdést, észrevételt

vetettek fel. Ezek között szerepelt a túlterhelésből származó sok hibaforrás, és miért nincs városi telefonkönyv? A kérdésekre a távközlési üzem szakemberei válaszoltak.

Az elnök zárszavában értékelte a tanácskozást, majd megköszönte az előadók segítségét.

Csik Lajos

A somogyi körzeti csoportok kirándulásai

A megyében működő körzeti csoportok ez évben is sikeresen megtartották tervezett kirándulásukat a marcaliak kivételével, ahol ez elmaradt. E rendezvényeknek nagy jelentőséget tulajdonítunk, hiszen sorstársaink hazánk újabb és újabb nevezetéseit, szép tájait ismerik meg. A kirándulásokon patronálóink is részt vesznek, ezek jó alkalmak arra, hogy tagtársaink és a látók jobban megismerjék egymást. Rendszerint a kirándulókkal tart a megyei szervezet valamelyik vezetője is.

A kirándulások sorát a siófoki körzeti csoport nyitotta meg. Elsőként egy dél-dunántúli úton voltak április 25—26-án. Velük utaztak a Sió Áruház és a SZOT patronáló brigádjainak képviselői is. Először Pécssett megtekintették a város néhány nevezetességét, az ebéd és a szállás is a Mecsek Szállóban volt. Délután szabad program következett, majd dr. Szigeti György, a Baranya megyei szervezet titkára és az adminisztrátor kereste fel a kirándulókat.

A következő napon Mária-gyűd érintésével Harkányba utaztak. Ott fürdés, majd séta következett.

A siófokiak második kirándulása szeptember 21-én volt, ezen a napon tartották a körzeti csoport taggyűlését is Hévízen a Postás Gyógyüdülőben.

A kaposvári körzeti csoport első kirándulását június 11—12-én hazánk északnyugati tájaira szervezte. Velük együtt utaztak a patronáló kaposvári ÁFÉSZ Jubileum szocialista brigádjának képviselői is. Először Sárvarott városnézés volt.

Sopron

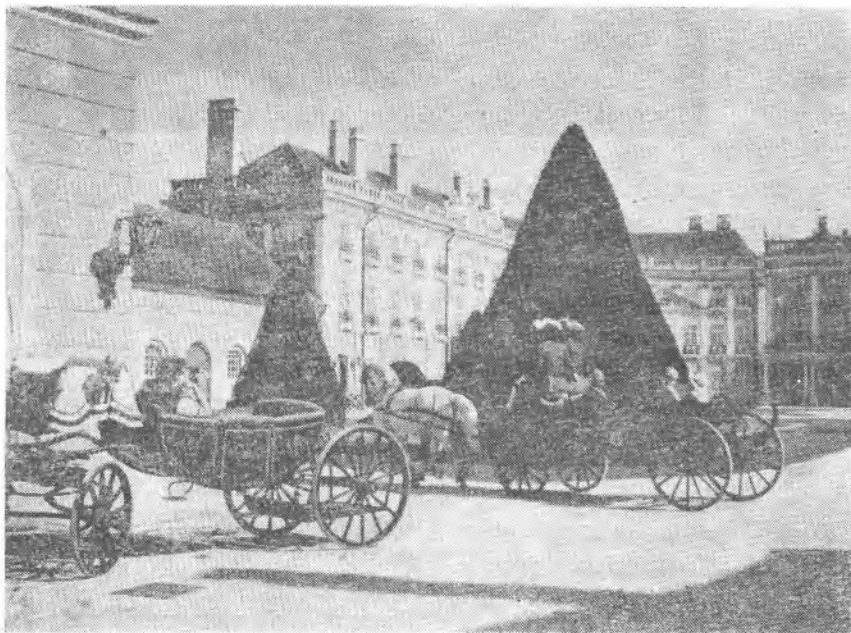
A fertődi kastély bejárata

onnan Nagycenkre utaztak. Ott Széchenyi István életével, munkásságával ismerkedtek az emlékhelyen. Ebéd után a gyönyörű fertődi kastélyt keresték fel. Ezután Sopronban városnézés, majd pihenő következett a SZOT Lóvér Szállóban.

Másnap, reggeli után, Kőszeg nevezetességeivel ismerkedtek.

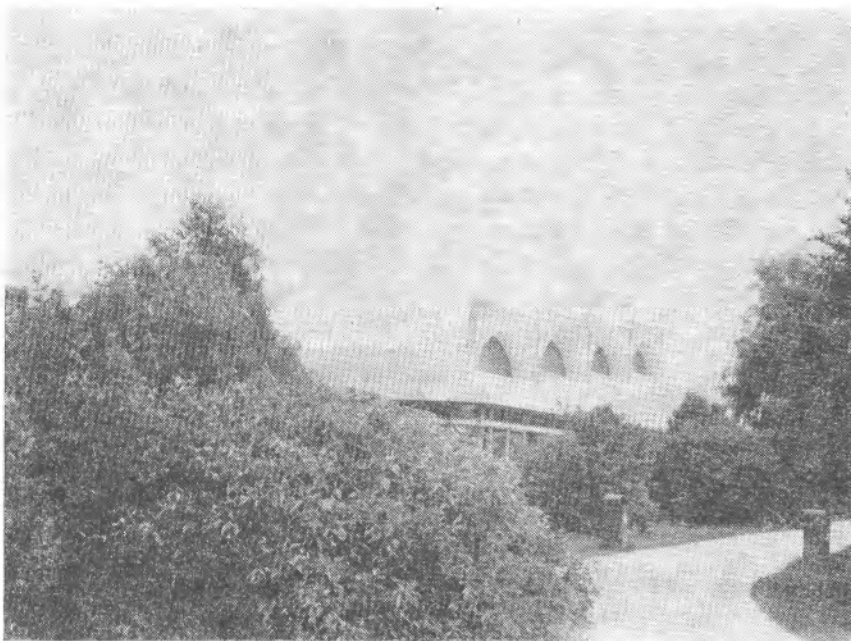
Ezután Bük községben, a híres fürdőhelyen fürdés, majd ebéd következett. Délután Keszthelyen a Helikon Kastélymúzumban látogattak el. Ott megismerték a hazai művelődéstörténet egyik kiemelkedő régi helyét. Este egy igen gazdag kirándulás élményeivel tértek haza.

A kaposváriak második ki-

Filmforgatás a fertői kastély udvarán

Bükk-fürdő

rándulása július 27-én Zalakarosra vezetett.

A nagyatádi körzeti csoport július 11-én szintén Zalakarosra szervezett utazást.

Megyei szervezetünk vezető-

sége ezúton is köszönetet mond mindazon szervezeteknek, egyéneknek, akik sorstársaink kirándulásait szervezték, támogatták.

Csik Lajos

Gálaest a Danuviában

A főcímmel két alcím is kapcsolódik: „A rokkantak napja alkalmából” és „Kultúra az integráció jegyében”. Ezzel már körvonalazta is az újságíró cikke mondanivalóját a „Hallássérültek” 1985. októberi számában. A Széky név alatt megjelent írásból a szeptember 28-i program műsorának méltatását emeljük ki:

„A rokkantak kulturális gálaestjét dr. József Péter, az Egészségügyi Minisztérium osztályvezetője nyitotta meg. Beszédében kitért a rokkantszervezetek különféle tevékenységi formáira, kiemelve a közművelődés, a kultúra területét, amely az értelmi fogyatékos gyermekek esetében elsődlegesen iskolai színterű, de évenként sor kerül városi, megyei, országos rendezvényekre, versenyekre, vetélkedőkre is. A felnőtt, fogyatékos fiatalok kulturális életének irányítását, szervezését az Értelmi Fogyatékosok Országos Érdekvédelmi Szervezete támogatja.

Napjainkban a hallássérültek kulturális mozgalmának célja nem csupán a szórakozás, hanem a tagság műveltségi színvonalának emelése. A szövetség 1964 óta szervez országos versenyeket, de a legjobb együttesek fellépnek a különböző országos és nemzetközi versenyeken, bemutatókon és számos külföldi rendezvényen is, ahol sok díjat és elismerést szereztek már.

Jelentős lépés volt a hallássérültek iskolai kulturális se-

regszemléjének életre hívása, amely alkalmat adott arra, hogy a siket gyermekek az egyre bővülő művészeti ágakban bemutassák tudásukat.

Dr. József Péter említést tett a mozgássérültek klubéletéről, rendezvényeiről, kirándulásairól, valamint a vak emberek művészeti tevékenységéről az irodalom és zene területén.

A megnyitó beszédet követően emlékezetes három órának lehettek tanúi a jelenlevők. A műsor színvonalát neves rokkant előadóművészek, amatőr csoportok fémjelezték, a vidám hangulatot pedig a gyerekek varázsolták a színpadra.

A váci óvodások játéka mindenki számára kedves élményt jelentett. Kifejező jelmezekben, színes díszletekkel, jó rendezéssel adták elő az ismert Répamesét az ovisok, akik egy cseppet sem voltak megszeppenve, sőt maguk is jól szórakoztak a színpadon.

A soproni siketek általános iskolájából érkeztek azok a gyerekek, akik hallatlan ötletességgel kezelték a textil- és természetbábokat. Jó ízléssel és leleményességgel létrehozott természetbábokkal játszották el a Tündér című bábjátékot, amelyet Weöres Sándor Bóbita táncol című megzenésített verse ihletett. Mindkét gyermekműsor nagy közönségsikernek örvendett.

Az óvodásokhoz hasonlóan, szintén Vácról érkeztek a szakmunkásképző intézet lányai, akik nagyszerűen táncoltak a gyönyörű kalocsai ruhákban. Először a Kalocsai fércelel, majd a Kalocsai párnást láthattuk előadásukban. A lányok

harmonikus, ritmikus mozgása egy jól összeszokott együttes képét mutatta, s produkciójukat méltán jutalmazta vastapsal a közönség.

A budapesti siketek pantomimegyüttese tréfás, népies jellegű pantomimdarabokkal derítette jókedvre az amúgy is nagyszerű hangulatú nézőket. A Házasodó legény, a Rossz asszony, a Csalfa legény és a Jó háziasszony című játékok az előadók ízes, eredeti humoráról tanúskodtak.

A XII. kerületi kisegítő iskola Hámán Kató ütőrcsapatának leányai jól koreografált, szépen kivitelezett dunántúli néptáncot mutattak be.

Az öntevékeny csoportok jelentőségét nem csorbítja az a tény, hogy a gálaest fénypontját az egyéni előadók jelentették. Barna Mária énekművész dinamikus és ugyanakkor finoman kiművelt hangja sokáig emlékezetes marad a hallgatók számára. Hangja mély átérzéssel csendült fel és mikrofon nélkül is betöltötte a hatalmas termet. A vak művésznő repertoárjának csúcspontját jelentette a Purcell-dal. Magával ragadó előadómódja jól reprezentálja énekművészetét.

A gálaest másik neves, vak művésze Németh Tamás, a kiváló zongorista volt. Németh Tamás az 1972-ben elhunyt Ungár Imrének, a határainkon túl is hírnevet szerzett Kosuth-díjas zongoraművésznek a tanítványa. A gálaesten fellépő művész jelenleg az Országos Filharmónia szólistája, a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége zenei szakosztályának elnöke. Egy-egy Schubert-,

Mozart- és Liszt-darab szerepelt előadásában. A hallgatóság számára lenyűgöző volt a zongoraművész briliáns technikája, előadómódjának egyéni stílusa.

Hat éve alakult a hat tagú Landini együttes. Sikerült a színpadra varázsolniuk a reneszánsz kor hangulatát, korabeli hangszereikkel, öltözékükkel. Az elhangzott művek között szerepelt az együttes névadójának, Francesco Landininek, a híres, vak zeneszerzőnek egy műve, valamint egy megzenésített Balassi Bálint verstörédék. A legnagyobb sikert a Semsei dalloskönyvből való lakodalmas aratta vidámságával.

A mozgássérülteket két versmondó képviselte a gálaesten. Rocsa Mária szavalta Szabó Lőrinc Lóci óriás lesz .c. versét. Az ismert költeményt teljes átéléssel, de mégis közvetlenül mondta el. Lammert Pétertől Tompa László Kelj fel és járj! c. versét hallottuk.

A fellépők közt volt Főnix bűvész, a Cirkusz és Varieté Vállalat előadója, aki többek közt világszámával kápráztatta el a nézőket.

Ha az előadások után szét nézett az ember, csupa jókedvű, vidám arcot látott. Mindenki boldog volt, hogy egy ilyen jól sikerült est után megoszthatta örömét sorstársaival.

Az előadóművészek és öntevékeny kultúrcsoportok után a színpadot elfoglalta a Putnoki Foglalkoztató Intézet zenekara, mely a zenét szolgáltatta a reggelig tartó bálon.

A gálaesten fellépő rokkant, amatőr csoportok produkciójukkal bizonyították, hogy he-

lyük van kulturális életünk számos területén. Ezek az amatőr csoportok nem öncélúan működnek, hanem többéves múlt, eredmények, sikerek állnak mögöttük. Jelentőségük több területen is érvényesül, erősíti a rokkant fiatalok közösségi érzését, tehetségük, képességük kibontakozását. Mindezek alátámasztják azt, hogy munkájukra érdemes figyelni, s szereplésüket támogatni. A rokkantak gálaestje követendő példa valamennyi rokkantszervezet számára, hogy minél több alkalmat teremtsenek a rokkant, amatőr csoportok szereplésére, ezáltal is segítve közművelődési politikánk megvalósulását. A rendezvény humánus célját tükrözi, hogy a bevétel teljes összegét a rokkant, állami gondozottak támogatására fordítják.

Végeredményben elmondhatjuk, hogy a színvonalas előadások nagyszerű hangulatot tudtak teremteni és igazolták azt, hogy a rokkantak kulturális életének érdemes tágabb teret, nagyobb lehetőséget biztosítani, mozgósítva társadalmunk széles rétegeit a sikeres integráció és rehabilitáció érdekében.”

A cikk után zárszóként csak annyit fűzök — mint résztvevő — a leírtakhoz: üdvözljük a Hallássérültek Országos Szövetségének sikeres kezdeményezését remek elgondolás és egyben követendő példa, hogy műsorukat gyermekek és felnőttek, amatőr és hivatásos művészek produkcióiból ötvözték. Gratulálunk!

Seres Gáborné
kulturális főelőadó

VAK KÖLTŐK VERSEI

DR. SCHIFF ERVIN

Jenő bácsi

(Csohány Kálmán
egy vázlatához)

Pár tünde lány és köztük...
egy király,
ki rezzenetlen méltósággal várja,
hogy áthassa az ... udvarhölgyek
bája.

Az arca bús — miért e...
maszskabál?

Mert farsang van! S a férfi lelke
már
farsangok végét, böjtök böjtjét
látja —
hová vezetett az én feltámadása?
Miért, hogy jussa mindenünknek
halál?

S a bús király — az ajánlás a
képen
tán Őt szólítja Jenő bácsi néven —
végtére mégis halhatatlan lett.

Mert szenvedett. S a művész lágy
szívében,
e szenvedés az élet tükre képpen,
egy villanásra rajzot ihletett.

Mini ars poetica

... ha kínai volnék,
mindig képet írnék.
Kis madár, ha volnék,
egyre csak dalolnék.
Óh! ha költő lennék...

Kedves olvasónk!

A „Tanuljunk háztartást!” című sorozatunkat költségvetési példákkal folytatjuk.

1. *Kollektív pénzügyi terv* alapján gazdálkodók a jövedelmeket a család közösen kialakított céljainak megfelelően használják fel. A rendszert a férj és a feleség együtt irányítja, s közösen készíthetik el az életkörülményeiknek megfelelő *kiadási tervet*. A nagyobb gyerekek is részt vehetnek a költségvetés kialakításában. Az ilyen terv a család életének részévé válik, hiszen a feladatok és a felelősség megosztásán alapszik, nem tévesztve szem elől azt, hogy a pénzgazdálkodásban szerzett tapasztalatok mennyire fontosak a gyermek személyiségfejlődésében is. Nem kétséges, hogy ez a forma erősen kötött, és nagy figyelmet kíván mindenkítől. De talán éppen ez az egyik vitathatatlan erénye is.

2. *Megosztott felelősségű pénzgazdálkodás* esetén a család felnőtt tagjai megállapodnak abban, hogy a jövedelmek milyen hányadát fordítják élelemre, közlekedésre, tisztálkodásra, szórakozásra stb. Ennek felhasználásáért általában az asszonyok a felelősek, ők tervezik az étkezést, döntenek a beszerzésekről és adnak feladatot a család többi tagjának.

Az egyéb fix kiadásokat, mint lakbér, törlesztések, adók stb. levonják a jövedelemből, s a többivel a megállapodás szerinti személy gazdálkodik. Ez lehet a férj vagy akár a nagyobb gyerek, együtt élő nagyszülő, attól függően, ki vállalja napi elfoglaltsága mellett a le-

bonyolítást. Vizsgálataink szerint ez a forma nálunk a fiatalabb, és főként a szellemi foglalkozású házaspárok gyakorlatában fordul elő. A munkamegosztásban még vannak aránytalanságok, de a közös pénzgazdálkodásban nagyot léptünk előre szüleinkhez viszonyítva. Ez a módszer jól bevált ~~olyan családokban~~, ahol a rendszeres jövedelem mellett időszakos, alkalmi bevételekkel is lehet számolni. A beruházásokat azért ebben a formában is tervezni kell, de a nem állandó kiadásokra szánt összeg felett az egyik személynek nagyobb a befolyása, mint a család többi tagjának. (Általában annak, akinek külön jövedelme van).

3. A *jövedelem-újrafelosztási módszer* mellett a két fő kereső, közös megállapodás alapján, azonos, vagy eltérő összeget — attól függően, kinek milyen személyes kiadásai lehetnek — tart meg saját céljaira, s a család összes kiadásait a közös kasszából, a zsebpénztől függetlenül fedezik. Ez a módszer csak viszonylag nagy jövedelmű és kis létszámú család esetén válik be, ekkor ugyanis tervek nem készülnek. Ez a módszer azonban átmeneti pénzzavarokhoz vezethet nem kellő összhang esetén. Ám ha a közös kasszával legalább nagyvonalakban tervezetten gazdálkodunk, ez elkerülhető.

4. A *megegyezéssel* esetén a férj és a feleség rendszeres jövedelméből adott kiadásokat fedez. A feleség például a háztartási és személyes kiadásért felel. Ez főleg ott szokás, ahol a két kereső jövedelme közel megegyezik. Ez

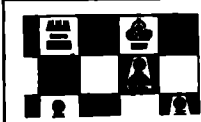
a forma nagy szabadságot nyújt a kiadásokért felelős személyeknek, ennek következtében csak akkor válik be, ha kölcsönösen tájékoztatják egymást a kiadások alakulásáról. A fiatal házaspároknál ezt a formát a gyerek megjelenésével általában megosztott felelősségű gazdálkodás váltja fel.

5. *Egyszemélyes* pénzgazdálkodási forma esetén a család kereső tagjai általában az anyának, illetve a feleségnek adják át jövedelmüket, aki minden kiadást ebből fedez, sőt dönt is a felhasználásról. A magyar családokban ez a jellemző forma, de nem helyesíthető, hiszen a nőkre háruló sokféle feladat és felelősség miatt nem segíti a család demokratikus fejlődését; felmenti a családtagokat az együttgondolkodás, megvalósítás alól.

A költségvetés készítésénél tehát alapvető a célok kitűzése, a megvalósítás időzítése, a költségek és az eszközök nagyságának becslése, az erőfeszítések szervezése és irányítása, az elért eredmények felülvizsgálata és a szükséges módosítások elvégzése. A családban eltérő természetű emberek különböző céljait, törekvéseit kell összehangolni, s ez nem könnyű. A demokratizmus életformát, értékrendet teremtő erő is. Nem tanulhatjuk meg elég korán azt, hogy a pénz nem cél, hanem eszköz, ami az életünket szebbé és könnyebbé teszi; amivel azonban csínján kell bánni ahhoz, hogy a család elkerülje az elkerülhető zavarokat.

(Folytatjuk)

(Dr. Hoffmann Istvánné —
Nők Lapja, 1985. 39. szám)

„IRISZ” KUPA Szentendre, 1985.

Anyagtorlódás miatt, sajnálatos módon megkésve adhatunk tájékoztatást arról a nagyszerű kezdeményezésről, melyre a fenti cím is utal.

Még 1984-ben született meg a gondolat Nádai Andrásnak, az OFOTÉRT kiskereskedelmi osztályvezetőjének a fejében, hogy a saját vállalata, a MOM és a GRANVISUS összefogásával, erkölcsi és anyagi támogatásával látássérült sportolók részére nemzetközi sportversenyt hozzanak létre. Ebben az ügyben 1984 végén, majd 1985 elején tárgyalások folytak a fenti vállalatok képviselői és szövetségünk között.

Megállapodás született arról, hogy két sportágban, sakkban és csörgőlabdában (Goalball és Rollball) nemzetközi találkozóra hívunk meg külföldi csapatokat. A verseny színhelyeként a Duna-kanyar „gyöngyszemére”, Szentendrére esett a választás.

A versenyre szóló meghívóinkra többségében kedvező válasz érkezett. Közben az előkészítő munkába bekapcsolódott a DUNATOURS Idegenforgalmi Hivatal is. Ennek szentendrei szállodájában, a Danubius Szállóban helyeztük el a külföldi résztvevőket és az étkeztetésük is itt történt. A Kossuth Lajos Katonai Főiskola adott helyet a versenyeknek.

A sakkcsapatok szeptember 16-án, a csörgőlabda-csapatok

20-án érkeztek Szentendrére, és egységesen 23-án utaztak el.

A versenyeket sajtótájékoztató előzte meg, de magáról az eseménysorozatról a sajtó napoként, a televízió két alkalommal számolt be.

A szeptember 17-i megnyitó ünnepségen részt vett Buda István államtitkár, az OTSH elnöke, a versenyek fővédnöke, dr. Bódi István, szövetségünk főtitkára, Bacsó László, az OFOTÉRT vezérigazgató-helyettese, Nádai András osztályvezető, Dallos János, a MOM kereskedelmi igazgatója, Olajos István, a GRANVISUS sportkört elnöke, dr. Jenkei László, a DUNATOURS igazgatója, Nádai Iván szállodavezető, Prónay Aladár osztályvezető-helyettes, Fenyvesi Péter és Koncz János alezredek a főiskola képviselőjében, Verőci Béla a Magyar Sakkszövetség részéről, valamint Szentendre politikai és társadalmi vezetői.

A versenysorozatot 22-én este nagyon jó hangulatú búcsúvacsora zárta, melyen Bacsó László vezérigazgató-helyettes értékes díjakat és emléktárgyakat adott át a résztvevőknek.

E helyről is szeretnék hálás köszönetet mondani szövetségünk, sportbizottságunk, a mintegy 120 külföldi és a 20 hazai sportoló nevében is a közel félmillió forintot kitevő költségért a fenti vállalatok vezetőinek, a szerteágazó és nagy figyelmet igénylő előké-

szítő és lebonyolító munkáért mindazoknak, akik e nemzetközileg is elismert eseményen részt vettek. De e nagy odaadást és fáradságot vállaló munkatársak közül szeretném kiemelni Nádai Andrást, Nádai Ivánt és Prónay Aladárt, valamint a sportbizottság részéről Péczka Jánost.

A verseny izgalmairól, lefolyásáról a beszámolókat olvaszuk együtt a legszakavatottabbak tollából.

Irisz Kupa — sakk

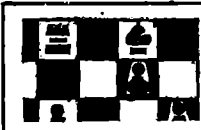
A rendezőbizottság az első perctől arra törekedett, hogy minél erősebb mezőnyt hozzon össze. Ez nagyrészt sikerült is, mert az 1985. évi spanyolországi olimpia II., IV., V., VI., VII. helyezettjei itt voltak, vagyis Jugoszlávia, NSZK, NDK, Anglia és Finnország.

Sajnos a III. helyezett Lengyelországot tévedésből látó sakkozók képviselték, így pl. a nemzetközi sakkmeister Sydor és Dobosz.

A szeptember 17-i megnyitó ünnepségen megjelentek Buda István államtitkár, az OTSH elnöke, Szentendre városának vezetői, a helyszínt adó lakatánya parancsnoka, a Magyar Sakkszövetség képviselője és szövetségünk főtitkára, dr. Bódi István is.

Nekünk, mint a verseny rendezőinek két csapatot volt jogunk indítani.

Az országokat általában 4 fős csapatok képviselték, néhány ország hozott csak tartalékot, mint pl. Spanyolország, NSZK.

„A” csapatunk erősrend szerint Erős, Rév, Nemes, Voján, Hosszú, „B” csapatunkat Dénes, Auffenberg, Lévai, Batthyány, Hajdú alkotta.

Az ünnepélyes megnyitót követő kapitányi értekezlet úgy döntött a „lengyel kérdésben”, bár játszhatnak, de csak versenyen kívül, eredményük nem számít hivatalosan.

Ezután kiemeléssel és sorsolással két hatos csoportot alakítottunk a résztvevőkből és lebonyolítottuk a sorsolást.

Az „A” csoport összetétele: 1. NDK, 2. Bulgária, 3. Magyarország II., 4. Spanyolország, 5. Lengyelország, 6. Anglia.

„B” csoport: 1. Ausztria, 2. Finnország, 3. Magyarország I., 4. Hollandia, 5. Jugoszlávia, 6. NSZK.

Első csapatunk azzal a kemény elhatározással ült le játszani, hogy feltétlenül jobb eredményt kell elérni, mint az olimpián, ahol — mint ismert — 9. lettünk. Itt Rév Miklós nyert egy igen szép játszmát sötéttel Van Galder ellen.

A második fordulóban régi „mumusunkkal”, a jugoszlávokkal kerültünk szembe és megilletődött játékkal 3:1-re kikaptunk. Ezt követően megvertük az osztrákokat 2,5:1,5-re, majd a finneket 3,5:0,5-re.

Az utolsó fordulóra az elődöntőben nagy izgalmak közepette került sor. Ekkor az élen ez volt a helyzet: NSZK 12 pont, Jugoszlávia 11,5, Magyarország I. 11, Ausztria 8,5.

Versenyzőink kitűnő játékkal 3:1-re legyőzték az NSZK-t, míg Ausztria nagy meglepetésre megverte Jugoszláviát 2,5—

1,5-re. Így csoportunkban az első helyen végeztünk 14 ponttal.

Második csapatunk kitűnően mutatkozott be.

Az első fordulóban legyőzte 3,5:0,5-re a teljes spanyol olimpiai csapatot! De ezzel el is szállt az erő, ezután a lengyelektől 3:1-re, az NDK-tól 3,5:0,5-re, Bulgária ellen 3:1-re, az angoloktól 3,5:0,5-re veszítettünk.

Így a második csapatunk a csoportjában 5. lett.

Végül a csapatok helyosztót játszottak, vagyis a két csoport első helyezettjei egymással, a másodikok is egymással játszottak és így tovább.

Első csapatunk a bolgár válogatottal került szembe, de sajnos viszonylag simán kikapott 3:1 arányban.

Második csapatunk csak a 9. helyért játszott és győzött Finnország ellen 3:1-re

A verseny a következő végeredménnyel zárult:

1 Bulgária, 2. Magyarország I., 3. NSZK, 4. NDK, 5. Jugoszlávia, 6. Anglia, 7. Spanyolország, 8. Ausztria, 9. Magyarország II., 10. Finnország, 11. Hollandia, 12. Lengyelország — versenyen kívül.

Bulgária győzelme csak kisebb mértékben meglepetés, mert évek óta ismert, hogy erős csapattal rendelkezik, bár a legutóbbi olimpián nem vett részt. Az első magyar csapat teljesítménye dicséretes.

Egyéni eredményeink: Erős 3,5 pont, Rév 4,5, Nemes, Voján 3, továbbá Dénes 2 (5-ből), Auffenberg 3,5 (6-ből), Lévai 2,5 (6-ből), Batthyány 1 (4-ből), Hajdú 0,5 (3-ből).

Úgy gondolom, hogy nyugodt lelkiismerettel elmondhatjuk, Magyarország nemcsak sportbeli sikert ért el, hanem az egész versenysorozat megrendezésével jelentős sportdiplomáciai és erkölcsi sikert aratott.

A külföldi versenyzőkkel folytatott baráti beszélgetések során elmondták — szocialista és kapitalista országbeliek egyaránt! — hogy rendkívül jól érezték magukat, úgyszólván ideális körülmények között sakkoztak.

Volt olyan vélemény is, hogy a rendezés jobban sikerült, mint Spanyolországban az olimpián! Tegyük még hozzá, hogy Magyarország még sohasem rendezett ilyen jelentős és ilyen nagyszámú részvevővel nemzetközi vak sakkversenyt.

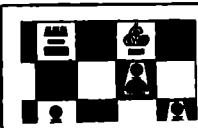
Ismételten csak köszönetet mondhatunk a versenyt megszervező, finanszírozó mecénás vállalatainknak, az OFOTÉRT-nek, a MOM-nak, a Granvisus-nak és a Dunatoursnak. Ígéretet kaptunk még tőlük arra is, hogy a versenyt újra meg akarják rendezni, és azt hagyományossá kívánják tenni.

Várhatóan kétévenként kerülne sor e rendezvényre. Bár csak sikerülne!

*Molnár István
sakkedző*

Goal-Ball Irisz Kupa, szeptember 21.

A rendezők az Irisz Kupa versenysorozat utolsó napjában, szeptember 21. és 22-én bonyolították le a csörgőlabda Goal-Ball és Roll-Ball versenyeket.

A verseny színhelyén, a Kosuth Lajos Katonai Főiskola tornacsarnokában igen jó feltevételek mellett találkoztak a hazai és meghívott nemzetek csapatai. A hagyományoknak megfelelően nagy küzdelmet és színvonalas találkozót hozott mindkét versenynap. A Magyar Televízió jóvoltából a szombati versenynapon a magyar—osztrák találkozóról összefoglalót is láthattak a nézők, melyet ezen a helyen is megköszönünk fiatal vak sportolionk nevében a Magyar Televízió Sport Osztályának.

Résztevő csapatok:

Lengyelország, Ausztria, Bulgária, Csehszlovákiából Prága, Lőcse, és Magyarország.

A magyar válogatottba meghívott játékosok: Farkas F. (Fortuna), Szabó A. (Interkozmosz), Nagy I. (Viktória), Németh L. (Atléta) csapatok játékosai.

A magyar csapatot a Budapest Kupa után átszerveztük és a Budapest Válogatottal erősítettük meg. Ezzel együtt a nyitó mérkőzésen az újjászervezett válogatott túlságosan is lebecsülte ellenfelét, a bolgár válogatottat, mely hozzánk hasonlóan az Európa-bajnokságra készült, és utolsó erőpróbanak szánta a magyarországi Irisz Kupát. A bolgár fiúk lelkesedésből felülmúlták csapatunkat és 6:3-ra nyertek ellenünk. A magyar fiúk érezték a feladat súlyát és gyorsan megtanulták, hogy a vendégeket nemcsak tisztelni kell, hanem le is kell győzni, mert ezt várta tőlünk

mindenki, aki a csapatért szurkolt, és segített az Európa-bajnokságra felkészülő játékosainknak.

Második mérkőzésünket az osztrák fiúk ellen játszottuk. akik ellen évek óta egyenlő eséllyel léptünk pályára, így az eredmény is minden esetben döntetlen volt. A magyar csapat az első „zuhany” után frissen és elszántan lépett pályára. Egy kicsit közrejátszott ebben a televíziós stáb is, mely az esti sporthírekhez készített összefoglalót az Irisz Kupa csörgőlabda küzdelmeiről. Így az első féldőben már vezettünk nyugati szomszédaink ellen, végül is 4:1 arányban győztük le őket.

Harmadik mérkőzésünket Lőcse csapata ellen vívtuk, mely ellen már az első féldőben 2:0-ra vezettünk és ez lett a végeredmény is.

A negyedik mérkőzést a „gyengélkedő” Prága csapata ellen játszottuk és 10:1 arányban győztük le a nemrég még nagy reménnyel érkező prágai fiúkat.

Ötödik és utolsó mérkőzésünkön Lengyelország csapata volt az ellenfelünk. Csapatunk lendületét a varsói fiúk sem tudták megtörni, így a mérkőzés végén 3:0 volt a magyar válogatott javára az eredmény.

A Goal-Ball Irisz Kupa további eredményei:

Lengyelország—Lőcse	2:5
Ausztria—Prága	6:2
Lengyelország—Prága	7:0
Bulgária—Ausztria	2:4
Lengyelország—Bulgária	1:1
Lőcse—Prága	5:3
Lengyelország—Ausztria	0:3
Bulgária—Lőcse	7:0

Ausztria—Lőcse 1:3
Prága—Bulgária 0:7

A Goal-Ball Irisz Kupa végeredménye:

1. Magyarország	12 pont
2. Bulgária	10 pont
3. Ausztria	9 pont
4. Lőcse	9 pont
5. Lengyelország	4 pont
6. Prága	0 pont

Tálosi Ferenc

Roll-Ball Irisz Kupa, szeptember 22.

Csapatunk és a résztvevők a második napon a csörgőlabda Roll-Ball változatával folytatták a küzdelmeket az Irisz Kupáért. (A Roll-Ball játékban 5 fős csapatok nagyobb pályán, kisebb — 6 méteres — kapukra játszanak és csak a támadó játékosok érhetnek el gólt.)

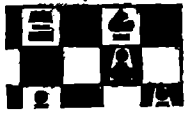
A verseny színhelyén, a Kosuth Lajos Katonai Főiskola tornacsarnokában már kora reggel népes baráti szurkolótábor és a főiskolások érdeklődő fiataljai foglaltak helyet a lelátókon.

Csapatunk a sorsolás jóvoltából nyitó mérkőzést játszott a bolgár válogatottal.

Résztevő csapatok:

Lengyelország, Bulgária, Románia, Csehszlovákiából Lőcse, Prága, és Magyarország.

A magyar válogatottba meghívott játékosok: Oláh J. (Atléta), Kelemen J. (Viktória) dobójátékosok; Szabó A. (Interkozmosz), Farkas F. (Fortuna), Nagy I. (Hungária), Dina I. (Viktória), Németh L. (Atléta), Borbély L. (Maitta) csapatok játékosai.

Válogatottunk az előző napon elszenvedett vereség miatt igen harcias hangulatban lépett pályára. Bár csapatunk már régen nem azonos az 1981-ben Európa-bajnokságot nyert válogatottal, de így is maradtak a nagyszerű Európa-bajnokságnak hírmondói Oláh, Kelemen, Szabó és Dinya személyében.

A bolgár fiúk, akik az első napon csak ezüstöt szereztek, a Roll-Ball-ban szerettek volna javítani. Csapatunk igazolta régi hírét, és Európa-bajnokhoz méltóan 7:5-re leiskolázta a bolgár fiúkat. A bolgárokat alig egy óra múlva a lőcsei játékosok követték. A magyar fiúk sohasem felejtik el a lőcsei csapat szíves készségét és baráti gesztusát abból az időből, amikor még Lőcsétől tanultak játszani és a magyar csapat első nemzetközi szereplését is elősegítették. Jó tanítványhoz méltóan 8:1-re vertük tanítómestereinket.

Harmadik mérkőzésünket a fiatal román (nagyváradi) csapat ellen játszottuk, akik évek óta hozzánk járnak tanulni csörgőlabdát. A román fiúkat egyelőre csak szorgalmukért lehet dicsérni, eredményeik még váratnak magukra. Csapatunk 15:2-re iskolázta le a szorgalmas tanítványokat. Talán legközelebb nekik is jobban sikerül.

A román fiúk után a Prága csapata következett, mely továbbra is gyengélkedett, így a magyar válogatottnak nem okozott nagyobb erőfeszítést a 10:0 arányú győzelm.

Az utolsó mérkőzést Lengyelországgal, az Európa-baj-

nokság házigazdájával vívtuk és igen színvonalas játékban szoros eredmény született, 3:2 a magyar csapat javára.

A Roll-Ball Irisz Kupa továbbbi eredményei:

Lengyelország—Lőcse	2:3
Prága—Románia	3:7
Lőcse—Prága	6:1
Bulgária—Lengyelország	4:3
Bulgária—Románia	12:2
Lengyelország—Prága	10:2
Románia—Lengyelország	0:8

Lőcse—Bulgária	1:3
Prága—Bulgária	1:11
Románia—Lőcse	0:17

A Roll-Ball Irisz Kupa vég-eredménye:

1. Magyarország	15 pont
2. Bulgária	12 pont
3. Lőcse	9 pont
4. Lengyelország	6 pont
5. Románia	3 pont
6. Prága	0 pont

Tálosi Ferenc

KRESZ-vetélkedő értékelése

Kedves Olvasóink!

A lapunk októberi számában közzé tett utas- és gyalogos tesztlapok helyes kitöltése az alábbi:

Utas: 1) a, c. 2) b. 3) a, b, c. 4. c. 5) a. 6) a, b, c. 7) a, c. 8) b, c. 9) a. 10) a, b.

Gyalogos: 1) b. 2) c. 3) c. 4) b. 5) b. 6) c. 7) c. 8) a. 9) b. 10) c.

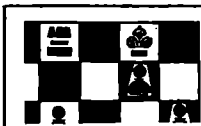
1985. december 10-ig, a megadott határidőig 29 értékelhető megfejtés érkezett be tagtársainktól.

A megfejtéseket 1985. december 12-én 3 tagú zsüri értékelt és állapította meg a nyertesek sorrendjét. A vetélkedő első helyezettje Szabó József, nyíregyházi tagtársunk. Nyereménye egy UNITRA típusú rádiómagnó. Második helyezett Nagy Istvánné, nagykanizsai sorstársnőnk. Nyereménye egy MK 29 típusú magnetofon. Harmadik helyezett Váradi Gyuláné szolnoki sorstár-

sunk. Nyereménye egy Sokol rádió. Örömmel gratulálunk a vetélkedő nyerteseinek és minden tagtársunknak, aki részt vett a megfejtésben. 1986. év folyamán az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács anyagi támogatásával ismételten jelentkezünk az 1985. évihez hasonló teszt kiírásával. Reméljük, hogy sokkal több tagtársunk küldi be majd a megfejtéseket.

A közlekedésbiztonság nagyon lényeges kérdés napjainkban és úgy véljük, ha tagtársaink a szabályokkal minél inkább tisztában vannak, annál inkább megvalósítható balesetmentes közlekedésük. A vak és gyengénlátó gyermekek körében is kezdeményezni kívánjuk KRESZ-vetélkedő kiírását, mert célunk az, hogy a gyermekek is minél hamarabb ismerjék meg a helyes közlekedési magatartás szabályait.

Gerdelics Ferenc
rovatvezető

Üdültetés

ÉRTESÍTÉS A HARKÁNYI ÜDÜLTETÉSÉRŐL

Tájékoztatjuk kedves Olvasóinkat, hogy a harkányi üdültetés 1986 januárjában és februárjában szünetel. Márciustól újra lehetőség nyílik arra, hogy tagtársaink kísérőkkel Harkányban továbbra is pihenhessenek, gyógyulhassanak. Az üdültetés változatlanul önellátó. Jelentkezéseket kéthetes tur-

nusokra fogadunk el. Szállás-költség személyenként naponta 50,— Ft. (Kéthetes turnusra 700,— Ft.) Mindenképpen fontosnak tartjuk, hogy a harkányi üdültetést tagtársaink kísérelővel vegyék igénybe. Továbbá feltétlen fontos, hogy kezelő orvosuk javaslatát kérjék a gyógyvízben való fürdőzésre vonatkozóan.

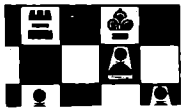
Nyúl Győző

FELHÍVÁS! Boglárlellel üdülsre

Értesítjük tagtársainkat, hogy Szövetségünk Boglárlellen 1986-ban az üdültetést május 22-től szeptember 10-ig kilenc turnusban szervezi. A bonyolítás a korábbi évek gyakorlatának megfelelően történik. Tagtársaink a lakóhelyük szerinti megyei szervezetenél jelentkezhetnek üdülsre március 14-ig. Hangsúlyozzuk, hogy üdülsönkben diétás ellátást, fokozott gondoskodást nyújtani nem tudunk. Ezért olyan személyek jelentkezését kérjük, akik az említett kivételes ellátásokra nem tartanak igényt. Itt szeretnénk felhívni a tagtársak figyelmét arra is, hogy idős, nehezen mozgó tagtárs ne jelentkezzen, ugyanis, a segítségnyújtás lehetősége nagyon korlátozott. Fontosnak tartjuk, hogy minél több tagtársunk nyerhessen beutalást. Az igényeket a Központi Elnökség

által kijelölt Üdültetési Bizottság bírálja el, az alábbi szempontok szerint:

1. Előnyben részesítendő az a tagtárs, aki huzamosabb tagsági viszonya ellenére még nem kapott beutalást.
2. A beutaláshoz legalább egy éves tagsági viszonyt kell figyelembe venni.
3. Kísérelő beutalását olyan tagtárs kérheti, akinek erre látásfogyatékosága miatt feltétlenül szüksége van. (Egy tag, egy kísérelő.)
4. A beutalásnál a főszezonban (jún. 1-től aug. 31-ig) előnyben részesítendő a dolgozó tagtársak, valamint fokozottan veendő figyelembe a vakügy érdekében hosszabb ideje végzett társadalmi munka.
5. Öt évesnél fiatalabb gyermek beutalásra nem kérhető.
6. Nem utalható be, aki fertőző betegségben szenved.
7. A 14 évesnél fiatalabb gyermek üdülsre való alkalmasságát az üdüls megkezdésekor három napnál nem régebbi orvosi bizonyítvánnyal kell az üdüls gondnokánál igazolni.
8. A térítési díj befizetéséről szóló csekkszelvényt a tagtárs részére küldött értesítőben közölt határidőre kell központunkban elküldeni, ugyanis a beutalót csak a befizetést igazoló csekkszelvény alapján küldjük el. A határidő elmulasztását lemondásnak tekintjük.
9. A jelentkezőknek legalább két turnust kell megjelölniük.
10. A befizetett térítési díjat nem áll módunkban visszafizetni. Indokolt esetben — közbejött súlyos betegség, kórházi kezelés, haláleset stb. — azonban a beutalót központunk más jogosult személyre átruházhatja. Ebben az esetben a befizetett díjat visszatérítjük, de csak akkor, ha a beutaló visszaküldése a turnus kezdése előtt időben — legalább 10 nappal — megtörténik.
11. Kérjük munkaviszonyban nem álló vagy nyugdíjas tagtársainkat,

hogy lehetőleg az első illetve a kilencedik turnusra jelentkezzenek.

Térítési díjak:

Mint ahogy azt már 1985-ben, az üdülőhelyi díj kifizetését 1986-ban a szövetség nem vállalja magára, ezért a felnőtt beutaltak térítési díja az elmúlt évihez képest napi 8,— Ft-tal emelkedik.

Szövetségünk tagjai részére vendégnaponként	75,— Ft
14 napra	1050,— Ft
12 napra	900,— Ft

Felnőtt kísérő részére	
14 napra	1550,— Ft
12 napra	1400,— Ft

14 éven aluli gyermek részére vendégnaponként	46,— Ft
14 napra	644,— Ft
12 napra	552,— Ft

Turnus beosztás:

A SZOT a családos üdültetés érdekében június, július és augusztus hónapban 12 napos turnusokat szervez, melyet az étkeztetésre való tekintettel szövetségünk is alkalmazni kénytelen.

I. turnus	V. 22. csütörtök	—	VI. 4. szerda	14 nap
II. turnus	VI. 5. csütörtök	—	VI. 16. hétfő	12 nap
III. turnus	VI. 17. kedd	—	VI. 28. szombat	12 nap
IV. turnus	VI. 29. vasárnap	—	VII. 10. csütörtök	12 nap
V. turnus	VII. 11. péntek	—	VII. 22. kedd	12 nap
VI. turnus	VII. 23. szerda	—	VIII. 3. vasárnap	12 nap
VII. turnus	VIII. 4. hétfő	—	VIII. 15. péntek	12 nap
VIII. turnus	VIII. 16. szombat	—	VIII. 27. szerda	12 nap
IX. turnus	VIII. 28. csütörtök	—	IX. 10. szerda	14 nap

A beutalókat megyei szervezeteink létszámának figyelembe vételével arányosan osztjuk el. Szövetségünk az üdültetési díjat az OTP-n keresztül kapja meg. Az átfutási idő legkevesebb 25 nap, ezért kérjük tagtársainkat, hogy a térítési díjat időben fizessék be, és a befizetést igazoló csekkszelvényt azonnal küldjék el szövetségünk központjának címére.

Nagyon fontos, hogy az üdülő házirendjét a közösség érdekében minden beutalt pontosan tartsa be. A rendbontót szigorúan bíráljuk el. Reméljük, helytelen magatartás miatt az üdülést megszakító intézkedésre nem kerül sor!

Kívánunk az üdülésben résztvevő tagtársainknak és kísérőiknek kellemes időtöltést és jó pihenést!

Nyúl Győző

EMLÉKPLAKETT

1985. október 24-én dr. Méhes József tanszékvezető főiskolai tanár születésnapjára készült el Kiss Sunyi István szobrászművész tervezésében és kivitelezésében a **DR. MÉHES JÓZSEF · A TIFLOPEDAGÓGIA NESZTORA · SZÜLETÉSNAPI BARÁTAI · 1985 · feliratú** bronz plakett, melyen az ünnepektől profilképe látható. Neve Braille-írással is olvasható.

Egy példányt a készítő a Vakok Általános Iskolája és Nevelőotthona múzeumának adományoztak.

Dr. Földiné Angyalossy Zsuzsa

HIBAIGAZÍTÁS

1985. decemberi pontírású kiadványunkban az Elnökségi Ülés című cikkbe technikai okok miatt néhány téves adat került.

A Szegedi Fonalfeldolgozó Vállalat rekonsztrukcióra nem 10, hanem 50 millió forintot fordított.

A dolgozók keresete pedig 1985-ben nem 5 és fél százalékkal, hanem 7 százalékkal emelkedett.

Szíves elnézésüket kérjük!

Szerkesztőség

HÍRDETÉS

Eladó egy jó állapotban lévő picht trógép és egy Hoffmann-Czerny gyártmányú pianinó. Érdeklődni lehet naponta 15 és 18 óra között a 273-182-es telefonon.

31 éves, 165 cm magas, szőkés barna hajú, káros szenvedélytől mentes, önhibáján kívül elvált, Győrött dolgozó gyógymasször házasság céljából megismerkedne korban hozzáillő, gyengénlátó lánnyal, vagy elvált asszonnyal. Egy gyermek nem akadály. Leveleket „Személyes találkozás a döntő” jelígeére kér a szerkesztőségbe.

63 éves, sovány testalkatú, teljesen vak sorstársnő vak sorstárs ismeretségét keresi (66 éves korig). Leveleket az alábbi címre kér: özv. Szeles Józsefné, Keszthely, Bem József utca 24. 8360.

Elcserélném két és fél szobás, tanácsi lakásomat egy-, vagy másfél szobás, telefonos tanácsira. Érdeklődni lehet az esti órákban a 332-285-ös telefonszámon.

Levelet várok egy intelligens, gyengénlátó, 60, 65 év közötti sorstárstól. 56 éves, barna hajú, kék szemű 156 cm magas, gyengénlátó nő vagyok. Jelíge: „Nem dohányszunk”.

Tartalom:

A Vakok Világa c. folyóirat állandó rovatvezetőinek neve, a rovatok címe:

Dénes József: Sport rovat
 Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat
 Barna Zoltán: Zenei rovat
 Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat
 Seres Gáborné: Kulturális rovat
 Kuminka Györgyné: Úttörő rovat
 Seres Gáborné: Női rovat
 Dr. Jáksó László: Politikai rovat
 Kiss János: Egészségügyi rovat

TUDÓSÍTÁS SZÖVETSÉGÜNK	
KÜLDÖTTKÖZGYÜLÉSÉRŐL	1
A LOUIS BRAILLE EMLÉKÉREMMELEL 1985-BEN	
KITÜNTETETTEK NÉVSORA	14
<i>John C. Colligan:</i> FEJLŐDÉS A NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSSEN	15
MEGYEI SZERVEZETÜNK ÉLETÉBŐL	17
VAK KÖLTŐK VERSEI	23
TANULJUNK HÁZTARTÁST!	24
„IRISZ” KUPA	25
A KRESZ-VETÉLKEDŐ ÉRTÉKELÉSE	28
ÉRTESÍTÉS A HARKÁNYI ÜDÜLTETÉSÉRŐL	29
HIRDETÉS	30

A VAKOK ÉS GYENGÉNLTÁTÓK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK
 FOLYÓIRATA

FŐSZERKESZTŐ: DR. JÁKSÓ LÁSZLÓ

FELELŐS KIADÓ: DR. BÓDI ISTVÁN FÓTITKÁR

SZERKESZTŐ: BARNÁ ZOLTÁN

MŰSZAKI SZERKESZTŐ: ORBÁN JÓZSEF

FOTÓ: LÉVAI ATTILA

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST XIV., MÁJUS 1. ÚT 47. TEL.: 210-440

60 0605 Pátria Nyomda — Felelős vezető: Vass Sándor vezérigazgató

0509-6165

SZÉP A FÉNYKÉP F O R T E P A P I R O N
SCHÖN SIND DIE BILDER AUF F O R T E P H O T O P A P I E R
YOUR PICTURES ARE NICE ON F O R T E P H O T O P A P E R S

PHOTO FILMS
PHOTO
AND PAPERS

**FÉNYKÉPEZÉSHEZ HASZNÁLJA A FEKETE-FEHÉR ÉS SZÍNES
F O R T E - A N Y A G O K A T !**

**BENUTZEN SIE ZUM PHOTOGRAPHIEREN DIE SCHWARZ-WEISSEN
UND FARBIGEN F O R T E M A T E R I A L I E N !**

**USE IT TO THE BLACK-AND-WHITE AND COLOR
P H O T O - M A T E R I A L S M A D E B Y F O R T E !**

F O R T E F O T O K É M I A I I P A R

**2601 VÁC, VÁM UTCA 3. PF. 100. TELEX: 22-5022
HUNGARY**

**Sport- és
szabadidőruházat**

**Sport- és
szabadidőruházat**

**Sport- és
szabadidőruházat**

Gyártja:

SENIOR

VÁCI KÖTÖTTÁRUGYÁR

